

Broj: 04-1-34-2-38/20-2020

Upravni odbor SluŹbe za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanske Źupanije-kantona, na sjednici održanoj dana 05.03.2020. godine, donosi:

IZVJEŠTAJ O RADU

SluŹbe za zapošljavanje HNŹ-HNK za razdoblje 1.1. – 31.12.2019. godine

Uvod

Izvještaj o radu SluŹbe za zapošljavanje HNŹ-HNK za 2019. godinu rađen je u skladu s članom 12. i 17. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih lica FBiH, i članku 8. Statuta SluŹbe.

Izvještaj je namijenjeno članovima Upravnog odbora SluŹbe koji ga razmatraju i usvajaju, a po usvajanju i Federalnom zavodu za zapošljavanje. Sa osnovnim sadržajem izvješća upoznat će se Źupanijska vlada, odnosno odgovarajuća ministarstva. To se odnosi i na sva općinska odbora gdje djeluju podružnice SluŹbe.

Podaci, rezultati i presjek stanja u oblasti zaposlenosti i zapošljavanja posluŹit će i drugim tijelima i institucijama koje izravno ili neizravno utječu ili prate pojave i tendencije u ovom području.

Pri izradi izvješća korišteni su vlastiti podaci središnjeg ureda SluŹbe i njenih podružnica po općinama, podaci odjela gospodarstva općinskih odbora, podaci Porezne uprave Federacije BiH, zvanični statistički podaci, te podaci tijela i sluŹbi koja egzistiraju na ovom području.

U ovom izvješću aktivnost SluŹbe prezentirana je po osnovnim ustanovljenim funkcijama.

Opće napomene

SluŹba za zapošljavanje HNŹ-HNK registrirana je kod nadležnog suda kao javna ustanova, čiji su poslovi od posebnog društvenog interesa. Ti poslovi su utvrđeni Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih lica, Odlukom o osnivanju SluŹbe za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanskog kantona, te Statutom SluŹbe.

Njihov sadržaj naročito se odnosi na: vođenje evidencije na području zaposlenosti i zapošljavanja, informisanje nezaposlenih i drugih lica o mogućnosti zapošljavanja, posredovanje u zapošljavanju, rješavanje prava na osnovu nezaposlenosti, posredovanje u zapošljavanju u inostranstvu i zapošljavanje stranaca, provođenje međunarodnih konvencija i međunarodnih sporazuma u području zapošljavanja, organizovanje profesionalnog usmjeravanja i stručnog osposobljavanja nezaposlenih lica, praćenje demografskih kretanja na ovom području, te donošenje programa i planova za ostvarivanje utvrđene politike

zapošljavanja, saradnja s obrazovnim ustanovama radi usklađivanja obrazovnih programa sa kadrovskim potrebama poslodavaca.

Donošenjem Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih lica došlo je do preostroja ranijih službi zapošljavanja u Federaciji BiH, te su formirane kantonalne službe za zapošljavanje i Federalni zavod za zapošljavanje.

Služba za zapošljavanje u našem kantonu formalno je osnovana donošenjem Odluke o osnivanju Službe za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanskog kantona broj: 02-01-VI-036/02 od 28.03.2002. godine („Službene novine HNŽ/HNK“ broj 2/02), ali je iz raznih razloga praktično s radom počela 1. jula 2003. godine.

Služba djeluje na području sljedećih općina: Čapljina, Čitluk, Jablanica, Konjic, Neum, Prozor-Rama, Ravno i Stolac gdje ima svoje organizacijske dijelove - podružnice, te na području Grada Mostara kroz dva odjeljenja.

Statistički pokazatelji stanja i promjena u evidentiranoj nezaposlenosti

Stanje u evidenciji nezaposlenih lica

Kretanje broja nezaposlenih lica u zadnjih deset godina u HNŽ (2010. – 2019.) vidljivo je iz tabele u nastavku:

PODRUŽNICA	BROJ NEZAPOSLENIH LICA PO GODINAMA (STANJE 31.12.2019.)									
	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018	2019.
Federacija BiH	364.929	371.090	384.852	391.942	392.265	389.865	372.207	349.699	329.907	307.864
UKUPNO HNŽ-HNK	29.822	29.885	31.363	32.550	33.818	34.453	33.327	32.183	30.703	29.755
ČAPLJINA	2.769	2.820	2.988	3.179	3.359	3.487	3.376	3.283	3.006	2.911
ČITLUK	2.085	2.150	2.294	2.496	2.513	2.682	2.700	2.708	2.663	2.598
JABLANICA	1.992	1.992	2.167	2.257	2.358	2.367	2.293	2.132	2.118	1.985
KONJIC	3.953	3.781	3.855	3.929	4.170	4.088	4.128	3.973	3.842	3.709
MOSTAR	14.813	15.040	15.674	16.216	16.876	17.232	16.325	15.680	14.926	14.535
NEUM	347	358	403	421	390	429	403	376	356	339
PROZOR-RAMA	1.687	1.780	1.901	1.917	1.990	1.981	1.980	1.946	1.861	1.794
RAVNO	33	34	30	32	35	37	38	40	39	37
STOLAC	2.143	1.930	2.051	2.103	2.127	2.150	2.084	2.045	1.892	1.847

Na dan 31. decembra 2019 godine u evidenciji nezaposlenih lica nalazila su se 29.755 lica. U odnosu na kraj 2018. godine kada su se na evidenciji nalazila 30.703 nezaposlena lica, smanjen je broj za 948 lica ili za 3,1 %.

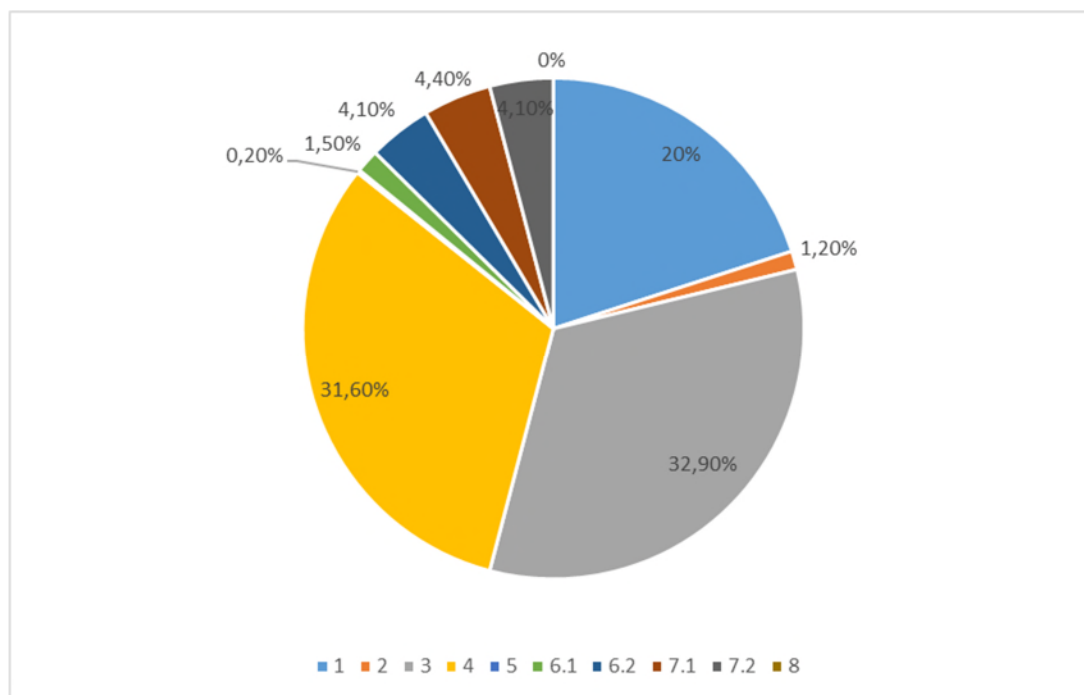
U svim općinama kantona zabilježen je pad broja nezaposlenih lica u odnosu na prethodnu godinu.

Struktura nezaposlenih lica po stepenima stručnog obrazovanja je sljedeća:

PODRUŽNICA	Ukupno	Od toga žena	PO STEPENU STRUČNOG OBRAZOVANJA									
			1.	2.	3.	4.	5.	6.1.	6.2.	7.1.	7.2.	8
ČAPLJINA	2.911	1.610	499	49	1.047	906	10	52	101	76	171	0
ČITLUK	2.598	1.453	222	7	1.017	966	4	41	108	61	172	0
JABLANICA	1.985	1.101	435	38	702	586	3	16	57	119	29	0
KONJIC	3.709	2.015	1.273	18	1.226	916	5	38	169	114	50	0
MOSTAR	14.535	7.873	2.596	205	4.322	4967	35	255	667	831	657	0
NEUM	339	161	41	1	137	118	1	3	12	6	20	0
PROZOR -RAMA	1.794	949	495	17	706	426	2	17	45	31	55	0
RAVNO	37	16	9	0	13	12	0	2	1	0	0	0
STOLAC	1.847	927	377	15	734	507	7	22	70	62	53	0
UKUPNO	29.755	16.105	5.947	350	9.804	9.404	67	446	1.230	1.300	1.207	0

U odnosu na podatke iz 2018. godine, povećao se i broj i udio lica sa visokoškolskim obrazovanjem – prvostupnici (stepen obrazovanja 6.2.) dok je u ostalim stepenima obrazovanja zabilježeno smanjenje boja nezaposlenih lica.

Prikaz udjela nezaposlenih lica po stepenima stručnog obrazovanja

Najbrojnija zanimanja u pojedinim stepenima obrazovanja su:

STEPEN 1. i 2.	radnici za jednostavne poslove 5.935, daktilografi 54, pomoćnik u kuhinji 43 radnik u tekstilnoj proizvodnji 35, krojač 21, pomoćni cvjećar 19, pomoćni zidar 15, itd.
STEPEN 3. i 5.	prodavač 1.844, bravar 711, kuhar 704, automehaničar 617, konobar 560 frizer 511, frizer za žene 331, vozač teretnog vozila 283, šivač tekstila 258, elektromehaničar 236, kovinotokar 212, krojač ženske odjeće 197 itd.
STEPEN 4.	maturant gimnazije 1.556, ekonomski tehničar 1.475, mašinski tehničar 757, turistički tehničar 463, medicinska sestra 486, elektrotehničar 440 poljoprivredni tehničar 386, tehničar cestovnog saobraćaja 354 itd.
STEPEN 6.1.	ekonomist 97, pravnik 65, učitelj predškolske djece 39, nastavnik razredne nastave 15, nastavnik povijesti 15, nastavnik maternjeg jezika 13, itd.
STEPEN 62	ekonomist 171, pravnik 81, mašinski inženjer 56, komunikolog 48, inženjer agronomije 48, građevinski inženjer 7, profesor tjelesne i zdravstvene kulture 39, kriminalist 33, informatičar 33, itd.
STEPEN 7.1., 7.2. i 8.	pravnik 565, ekonomist 275, profesor engleskog jezika 96, inženjer agronomije 119, psiholog 81, mašinski inženjer 77, novinar 74, pedagog 74, socijalni radnik 51, politolog 41, itd.

Posmatrano po godinama starosti, struktura nezaposlenih lica u evidenciji izgleda ovako:

UKUPNO	GODINE STAROSTI									
	15-19 godina	20-24 godina	25-29 godina	30-34 godina	35-39 godina	40-44 godina	45-49 godina	50-54 godina	55-59 godine	Preko 60 godina
29.755	882	3.470	3.517	3.362	3.031	2.969	2.946	3.562	3.522	2.494

Udio nezaposlenih lica u dobi do 30 godina je 26,4% i za 1,6% je manji u odnosu na prethodnu godinu.

Udio nezaposlenih u dobi od 30-40 godina iznosi 21,5% i u laganom je padu u odnosu na prošlu godinu (22,3%).

Problematična je kategorija preko 50 godina koja sudjeluje sa 32,2% u ukupnom broju, jer su perspektive za njihovo zapošljavanje minimalne, a svake se godine povećava njihov udio u ukupnom broju nezaposlenih lica (krajem 2018. godine udio je iznosio 29,8%).

U sljedećoj tabeli predstavljen je broj nezaposlenih lica prema vremenu čekanja na zaposlenje:

UKUPNO	VRIJEME ČEKANJA NA ZAPOSLENJE									
	Do 6 mjeseci	6-9 mjeseci	9-12 mjeseci	12-18 mjeseci	18-24 mjeseca	2-3 godine	3-5 godina	5-7 godina	7-9 godina	Preko 9 godina
29.755	5.678	1.362	1.081	2.153	1.338	2.383	3.187	2.364	1.986	8.223

Smanjio se broj nezaposlenih lica koja čekaju na zaposlenje preko 5 godina. On iznosi 12.573 lica i manji je za 643 lica u odnosu na kraj 2018. godine. Udio ove kategorije se smanjio za 0,7% u ukupnom broju nezaposlenih lica i iznosi 42,3%. Zabrinjavajući je podatak da 27,6% (smanjenje od 0,1% u odnosu na kraj 2018. godine) nezaposlenih lica posao čeka više od 9 godina. Pored toga što se posebno analizira njihova struktura, potrebno je činiti i daljnje aktivnosti na bržem zapošljavanju ovih lica.

Nezaposlenih lica koje traže prvo zaposlenje bilo je 10.667 ili 34,7% od ukupnog broja i njihov udio se smanjio za 1,7%. Broj žena koje prvi put traže zaposlenje je 5.555 ili 18,7% od ukupnog broja nezaposlenih lica

Prema radnom stažu broj nezaposlenih lica je sljedeći:

UKUPNO	RADNI STAŽ								
	Do 1 godine	1-5 godina	5-10 godina	10-15 godina	15-20 godina	20-25 godina	25-30 godina	30-35 godina	Preko 35 godina
20.049	5.250	6.145	3.430	2.336	1.337	789	431	243	88

Iz pregleda je vidljivo da na evidenciji ima 2.888 nezaposlenih lica koja imaju više od 15 godina radnog staža, a to predstavlja 9,7 % ukupnog broja nezaposlenih lica na evidenciji (više za 0,6% u odnosu na kraj 2018. godine).

Prema narodnosti, nezaposlena lica su se izjasnila kako slijedi:

UKUPNO	NARODNOST									
	BOŠNJAK	HRVAT	SRBIN	SLOVENAC	ALBANAC	CRNOGORAC	MAKE DONAC	JEVREJ	ROM	OSTALI
29.755	15.364	13.086	753	3	72	5	7	1	179	285

U ukupnom broju nezaposlenih nalazi se i 4.115 demobilisanih branilaca (u odnosu na prošlu godinu manje za 135 lica), 775 članova porodica poginulog i nestalog branioca, 399 ratnih vojnih invalida, 218 lica s faktorom otežane zapošljivosti i 395 ostalih invalida.

Prijavljivanje u evidenciju

Tokom 2019. godine u evidenciju nezaposlenih lica u podružnicama Službe prijavilo se ukupno 11.685 lica. U odnosu na proteklu godinu, to je više za 853 lica ili za 7,9% i 6,2 % više od godišnjeg planiranog broja.

Struktura novoprijavljenih nezaposlenih lica prema stepenu obrazovanja je sljedeća:

PODRUŽNICA	Ukupno	Od toga žena	PO STEPENU STRUČNOG OBRAZOVANJA									
			1.	2.	3.	4.	5.	6.1.	6.2.	7.1.	7.2.	8.
<i>ČAPLJINA</i>	1.308	748	104	9	371	497	5	16	86	47	173	0
<i>ČITLUK</i>	1.100	607	45	0	340	430	2	15	65	44	159	0
<i>JABLANICA</i>	685	301	78	10	240	231	3	7	35	57	24	0
<i>KONJIC</i>	1.259	533	215	4	372	408	3	9	146	54	47	1
<i>MOSTAR</i>	5.978	2.868	508	32	1462	2245	4	108	558	459	599	3
<i>NEUM</i>	199	99	15	0	73	72	1	2	13	5	18	0
<i>PROZOR -RAMA</i>	518	247	71	0	206	157	2	1	26	15	40	0
<i>RAVNO</i>	8	3	2	0	2	2	0	1	0	0	1	0
<i>STOLAC</i>	630	349	63	3	223	192	1	8	55	30	55	0
UKUPNO	11.685	5.755	1.101	58	3.289	4.234	21	167	984	711	1.116	4

Od ukupnog broja novoprijavljenih lica, žene čine 5.755 ili 49,2%.

Ako pogledamo osnove prijave u evidenciju, najzastupljenije kategorije su prijava zbog prestanka radnog odnosa (73,8%, što je blago povećanje u odnosu na 2018. godinu) i završetak školovanja (13%). Od svih prestanaka radnih odnosa, njih 40,6% odnosi se na istek vremena rada po ugovoru, što potvrđuje zapošljavanje na određeno radno vrijeme ističe kao primaran način zapošljavanja. Na kraju 2018. godine, ovaj procent je iznosio 55%. Još jedan razlog prestanka radnog odnosa se ističe po svojoj zastupljenosti, a to je tehnološki ili ekonomsko – organizacijski višak, i on iznosi 23,5% (smanjenje udjela razloga prestanka radnog odnosa od 8,5% u odnosu na 2018. godinu). Ovaj podatak treba uzeti sa zadržkom jer značajan broj poslodavaca koristi ovaj „motiv“ prestanka radnog odnosa i time izlazi u susret nezaposlenom licu koje onda ima osnov za ostvarivanje novčane naknade za slučaj nezaposlenosti. Zbog tehnološkog viška se na evidenciju nezaposlenih lica prijavilo njih 1039, što je više za 59 lica u odnosu na prethodnu godinu.

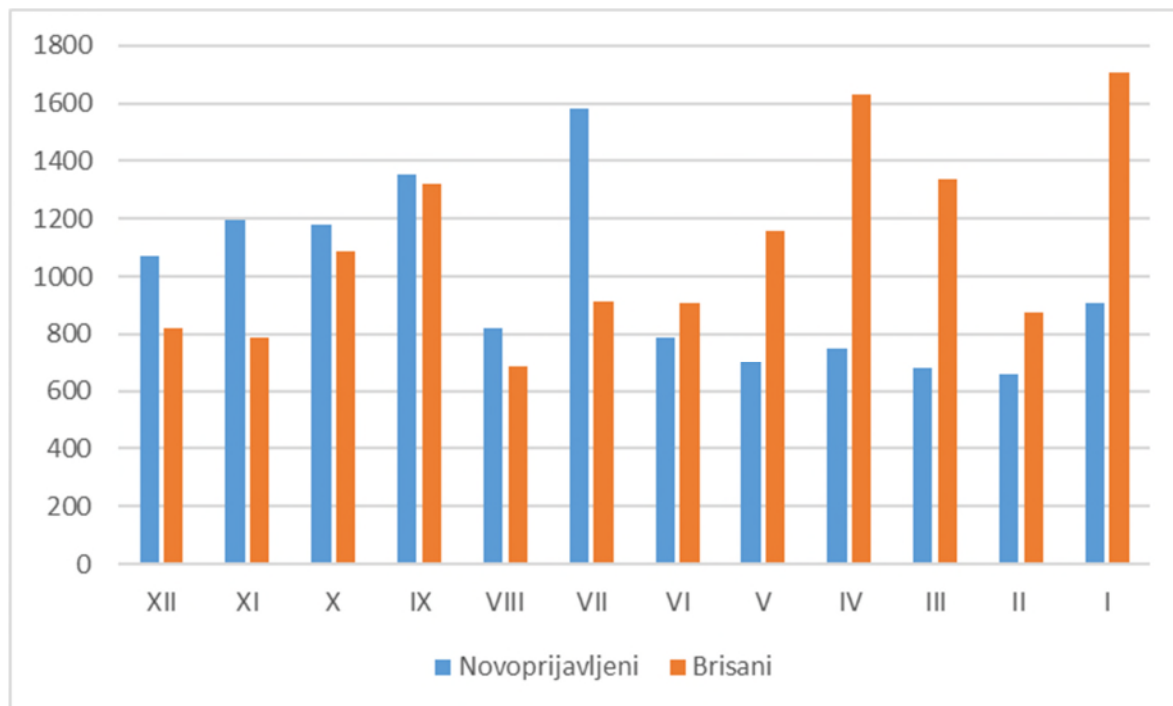
Brisanje iz evidencije

Iz evidencije je brisano, po različitim osnovama, 12.657 nezaposlenih lica, tj. 321 ili za 2,6 % više u odnosu na prethodnu godinu. Od ovog broja, 73,4% se odnosi na kategoriju onih lica koja su brisana zbog zaposlenja. U 2018. godini taj udio je iznosio 72,4% . Od ukupnog broja lica koja su izgubila status nezaposlenog lica, njih 6.520 su žene ili 51,5%.

Struktura brisanih lica iz evidencije po stepenu stručnog obrazovanja je sljedeća:

PODRUŽNICA	Ukupno	Od toga žena	PO STEPENU STRUČNOG OBRAZOVANJA									
			1.	2.	3.	4.	5.	6.1.	6.2.	7.1.	7.2.	8.
ČAPLJINA	1.424	860	134	11	411	550	6	16	92	62	142	0
ČITLUK	1.163	641	68	0	389	411	0	21	50	53	171	0
JABLANICA	816	333	105	10	288	256	2	6	38	79	32	0
KONJIC	1.393	592	261	3	408	450	5	12	135	64	54	1
MOSTAR	6.380	3.307	573	57	1.574	2.337	11	124	504	530	666	4
NEUM	216	122	13	2	79	74	2	2	10	7	27	0
PROZOR -RAMA	585	278	102	1	231	140	1	5	37	19	49	0
RAVNO	10	2	3	0	0	3	0	0	1	2	1	0
STOLAC	670	385	73	2	241	198	3	8	39	42	64	0
UKUPNO	12.657	6.520	1.332	86	3621	4.419	30	194	906	858	1206	5

Kretanje broja novoprijavljenih i brisanih lica po mjesecima

Zapošljavanje i posredovanje u zapošljavanju

Zaposlenost

Prema procjeni ukupnog broja prisutnog stanovništva po starosti i općinama od strane Federalnog zavoda za statistiku, na dan 30.6.2019. godine na području HNK bilo je 216.970 stanovnika. Do 14 godina starosti bilo je 30.024, od 15 – 64 godine 148.293 i preko 65 godina 38.653 stanovnika.

Prikaz procjene broja stanovništva po dobi u 2018. i 2019. godini - Podaci Federalnog Zavoda za statistiku

Opis	Datum procjene	Ukupno	Po godinama starosti		
			0-14	15-64	65 +
Federacija Bosne i Hercegovine	30.06.2018.	2.196.223	325.400	1.538.814	332.019
	30.06.2019.	2.190.098	320.184	1.526.894	343.020
Hercegovačko-neretvanska županija/kanton	30.06.2018.	217.765	30.582	149.499	37.684
	30.06.2019.	216.970	30.024	148.293	38.653

Prikaz procjene broja stanovništva po dobi u 2019. godini po dobi i općinama u HNK - Podaci Federalnog Zavoda za statistiku

OPIS	UKUPNO		PO GODINAMA STAROSTI		
			0-14	15-64	65 +
FEDERACIJA BIH	Ukupno	2.190.028	320.184	1.526.894	343.020
HERCEGOVAČKO NERETVANSKI KANTON	Ukupno	216.970	30.024	148.293	38.653
<i>ČAPLJINA</i>		24.892	3418	16.879	4.595
<i>ČITLUK</i>		17.944	2.799	12.223	2.922
<i>JABLANICA</i>		9.658	1.229	6.830	1.559
<i>KONJIC</i>		23.959	3.115	16.407	4.437
<i>MOSTAR</i>		105.203	15.261	71.257	18.985
<i>NEUM</i>		4.389	441	3.019	929
<i>PROZOR –RAMA</i>		13.515	1.824	9.640	2.051
<i>RAVNO</i>		3.209	234	2.112	863
<i>STOLAC</i>		14.201	1.703	9.926	2.572

Prema prikupljenim podacima na području koje pokriva Služba za zapošljavanje HNŹ-HNK, krajem 2019. godine djeluju 7.924 pravna subjekta koji ukupno zapošljavaju 54.115 radnika. Krajem 2018. godine taj broj je iznosio 58.490 radnika. Ovi podaci su dobiveni od Porezne uprave Federacije BiH.

Prikaz broja zaposlenih lica u HNK na dan 31.12.2019. godine

OPĆINA	UKUPAN BROJ ZAPOSLENIH LICA	Državno vlasništvo		Privatno vlasništvo		Zadružno vlasništvo		Kombinovano vlasništvo		Nema vlasništva (fondacije, vjerske zajednice, međunarodna predstavništva...)	
		Broj subjekata	Broj radnika	Broj subjekata	Broj radnika	Broj subjekata	Broj radnika	Broj subjekata	Broj radnika	Broj subjekata	Broj radnika
ČAPLJINA	3.587	15	584	523	1.934	1	8	2	10	167	1.051
ČITLUK	5.511	11	424	913	3.816	2	6	1	51	252	1.214
JABLANICA	2.067	9	322	224	786	0	0	2	247	70	712
KONJIC	5.951	18	778	542	2.681	3	4	6	1.542	141	946
MOSTAR	33.047	92	7.626	2.960	12.824	8	11	16	1.611	1.104	10.975
NEUM	1.001	10	163	107	494	0	0	3	80	44	264
PROZOR - RAMA	1.428	17	387	222	605	2	3	1	49	53	384
RAVNO	161	5	43	33	58	0	0	0	0	9	60
STOLAC	1.362	10	397	252	638	3	7	0	0	71	320
UKUPNO	54.115	187	10.724	5.776	23.836	19	39	31	3.590	1.911	15.926

Potrebno je naglasiti da se prikazu navedenih podataka o broju zaposlenih lica na području kantona, pa samim tim i prema stopama i indexima izračunatima na osnovu istih treba pristupiti s dozom opreza. Podaci su dobiveni od strane kantonalnog ureda Porezne uprave FBiH koji i jesu ti koji vode evidenciju o zaposlenosti, međutim uočene su određene nedosljednosti. Na dan 31.12.2019. godine broj zaposlenih lica prema prebivalištu osiguranog lica za HNK je iznosio 53.427 lica, a prema sjedištu uplatitelja 54.043 lica, i ti podaci su preuzeti sa službenog WEB - portala Porezne uprave FBiH.

Kako se ne radi o velikim odstupanjima, u sljedećoj tabeli predstavljene su stope zaposlenosti i nezaposlenosti na području FBiH, Hercegovačko-neretvanskog kantona i njenih općina. Procjene stope zaposlenosti i nezaposlenosti treba uzeti sa zadržkom iz više razloga: broj radno sposobnog stanovništva je procjena, a u njoj su sadržane i kategorije učenika, studenti, korisnici

повлаštenih mirovina i sl., a u broju nezaposlenih lica je sadržan značajan udio onih lica koja ne traže aktivno posao, koriste status nezaposlenog lica za ostvarivanje nekih drugih prava i sl.

OPIS	Radno aktivno stanovništvo	Zaposlena lica	Nezaposlena lica	Stopa zaposlenosti% (2 : 1) x 100	Stopa nezaposlenosti % 3 : (2+3) x 100
	1	2	3	4	5
Federacija BIH	1.526.984	536.210	307.964	35,12	36,48
UKUPNO HNŹ	148.293	54.115	29.755	36,49	35,48
ČAPLJINA	16.879	3.587	2.911	21,25	44,80
ČITLUK	12.223	5.511	2.598	45,09	32,04
JABLANICA	6.830	2.067	1.985	30,26	48,99
KONJIC	16.407	5.951	3.709	36,27	38,40
MOSTAR	71.257	33.047	14.535	46,38	30,55
NEUM	3.019	1.001	339	33,16	25,30
RAMA-PROZOR	9.640	1.428	1.794	14,81	55,68
RAVNO	2.112	161	37	7,62	18,69
STOLAC	9.926	1.362	1.847	13,72	57,56

Udio zaposlenih sa područja ovog kantona u ukupnoj zaposlenosti Federacije je 10,1%, što je manje za 0,9% nego prethodne godine, dok je udio nezaposlenih 9,6% i za 0,3% je viši u odnosu na 2018. godinu. Udio radno aktivnog stanovništva iznosi 9,7%.

¹Tokom 2019. godine kantonalna inspekcija rada za oblast radnih odnosa izvršila je ukupno 1.579 inspeksijskih nadzora, tokom kojih je zatečeno 233 lica angažovanih suprotno Zakonu o radu. U 2018. godini taj broj je iznosio 422 lica u 1.767 nadzora. Preventivnim djelovanjem inspekcije, 332 lica su zasnovala radni odnos. U cilju sprečavanja sive ekonomije i rada na crno trebale bi zakonom predviđene kazne biti znatno veće kako bi opravdale svrhu kažnjavanja.

Primijećeno je da izmjene propisa koji se odnose na uplatu obaveznih doprinosa za zaposlene radnike utječe na način da se dio malih, pa čak i srednjih preduzeća odlučuju na prestanak rada.

¹ Podaci Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi HNŹ

Također, na terenu je uočeno da je nezaposlenost često rezultat nedostatka kvalifikovane radne snage, i to prvenstveno iz ugostiteljskog i građevinskog sektora. Poslodavci ističu da su porezi na plaće relativno visoki što destimuliše legalno zapošljavanje.

I daje je prisutan problem povrede prava radnika iz radnog odnosa, kao što su neosnovani otkazi radnika kao posljedica traženja zaštite svojih prava, radno vrijeme duže od propisanog, neplaćanje prekovremenog rada, neisplaćivanje plaća na duži vremenski period ili kašnjenje s isplatom, raspoređivanje radnika na drugo radno mjesto bez obzira na zaključeni ugovor o radu i rad u vrijeme praznika u onim djelatnostima gdje rad nije neophodan.

U 2019. godini nije održana tematska sjednica Vlade HNŽ/K o problematici zapošljavanja.

Posredovanje u zapošljavanju

Zapošljavanje

Tokom 2019. godine Služba je ukupno prikupila i objavila 1.538 oglasa i konkursa o slobodnim radnim mjestima za 7.608 radnika. Od toga nam se 534 poslodavaca lično javilo sa zahtjevom za objavu konkursa, a iskazali su potrebu za 2.943 radnika. Nastavio se trend povećanja broja obraćanja poslodavaca, što potvrđuje da su poslodavci prepoznali aktivnosti Službe kao značajnog aktera u pronalaženju potrebnog radnog kadra.

Tokom izvještajne godine izradili smo 455 prijava potreba za radnicima. Posmatrano po stepenu stručnog obrazovanja, struktura traženih radnika od Službe izgleda ovako:

PO SJEDIŠTU POSLODAVCA	Broj traženih radnika	Od toga na:		PO STEPENU STRUČNOG OBRAZOVANJA									
		neodređeno	određeno	1	2	3	4	5	61	62	71	72	8
<i>ČAPLJINA</i>	111	57	54	26	0	48	27	0	2	1	7	0	0
<i>ČITLUK</i>	145	40	105	6	0	90	25	0	0	1	3	20	0
<i>JABLANICA</i>	5	5	0	0	0	2	3	0	0	0	0	0	0
<i>KONJIC</i>	56	16	40	16	0	11	14	0	0	2	1	12	0
<i>MOSTAR</i>	1.212	343	869	137	2	341	384	2	18	129	142	57	0
<i>NEUM</i>	186	23	163	8	0	114	17	0	0	0	3	44	0
<i>PROZOR -RAMA</i>	52	51	1	2	0	22	15	0	1	1	10	1	0
<i>RAVNO</i>	33	1	32	5	2	3	2	0	12	3	6	0	0
<i>STOLAC</i>	165	2	163	140	0	13	11	0	0	0	1	0	0
UKUPNO	1.965	538	1.427	340	4	644	498	2	33	137	173	134	0

Jasno je vidljivo da poslodavci preferiraju zapošljavanje na određeno radno vrijeme.

U izvještajnom razdoblju iz evidencije je zbog zaposlenja brisano 9.284 lica, od čega 4.957 žena. U odnosu na isto razdoblje prošle godine (8.926 zaposlenih lica), to je više za 358 lica, tj.

4%. Važno je napomenuti da se u svega 18,5% slučajeva radi o sklapanju ugovora o radu na neodređeno vrijeme. 229 lica je na tržište rada došlo kroz samozapošljavanje.

U direktnom kontaktu s poslodavcima imamo saznanja da se poslodavci u odabiru radnika susreću s problemom manjka potrebnih vještina kod nezaposlenih lica. Razlog tome je prvenstveno neusklađenost obrazovnog sistema sa zahtjevima tržišta rada.

Struktura zaposlenih po stepenu stručnog obrazovanja

PODRUŽNICA	Ukupno	Od toga žena	PO STEPENU STRUČNOG OBRAZOVANJA									
			1.	2.	3.	4.	5.	6.1.	6.2.	7.1.	7.2.	8.
ČAPLJINA	970	648	72	9	293	365	4	14	58	44	111	0
ČITLUK	890	516	37	0	297	309	0	16	34	49	148	0
JABLANICA	639	264	73	5	227	208	1	4	28	67	26	0
KONJIC	1102	477	173	2	328	361	4	10	121	53	49	1
MOSTAR	4635	2467	286	29	1075	1725	1	95	402	442	576	4
NEUM	158	95	8	0	62	52	1	1	9	6	19	0
PROZOR RAMA	338	163	45	0	144	76	1	4	21	15	32	0
RAVNO	6	1	1	0	0	3	0	0	1	0	1	0
STOLAC	546	326	41	1	191	174	1	8	34	38	58	0
UKUPNO	9.284	4.957	736	46	2617	3273	13	152	708	714	1.020	5

Tokom izvještajne godine, u evidenciju nezaposlenih lica su se, zbog prekida radnog odnosa, prijavila 8.624 lica, što je u odnosu na prošlu godinu više za 10,3%. Od tog broja, njih 4.288 su žene, ili 49,7 %.

Pregled prestanak radnog odnosa po općinama

PODRUŽNICA	Ukupno	Od toga žena	PO STEPENU STRUČNOG OBRAZOVANJA									
			1.	2.	3.	4.	5.	6.1.	6.2.	7.1.	7.2.	8.
<i>ČAPLJINA</i>	1.006	614	64	7	302	404	4	16	52	43	114	0
<i>ČITLUK</i>	854	491	33	0	276	347	2	14	29	44	109	0
<i>JABLANICA</i>	521	220	61	8	199	174	2	6	16	45	10	0
<i>KONJIC</i>	839	326	137	0	269	276	3	7	76	49	21	1
<i>MOSTAR</i>	4.433	2.114	347	24	1.183	1.706	4	104	267	432	366	0
<i>NEUM</i>	176	89	12	0	66	67	1	2	11	5	12	0
<i>PROZOR -RAMA</i>	309	159	49	0	116	98	2	1	13	15	15	0
<i>RAVNO</i>	3	0	1	0	0	2	0	0	0	0	0	0
<i>STOLAC</i>	483	275	45	2	190	150	1	8	27	26	34	0
UKUPNO	8.624	4.288	749	41	2.601	3.224	19	158	491	659	681	1

Održavali su se redovni kontakti sa podružnicama u cilju međumjesnog posredovanja za zahtjeve poslodavca koji svoje potrebe za radnom snagom ne mogu zadovoljiti na području podružnice na kojoj obavljaju svoju djelatnost. Početak 2019. godine je bio obilježen velikim brojem prijava potrebe za radnicima iz oblasti turizma, a naročito od strane poslodavaca iz Hrvatske. Do 30.6.2019. godine su putem sektora za posredovanje zaprimljene 34 prijave potrebe za radnicima, a zanimanja koja su najviše tražena su: kuhar, konobar, prodavači, vozač, pekar, građevinski inženjer. Potražnja poslodavca za radnom snagom je bila najintenzivnija početkom godine, dok je sredinom godine u ljetnim mjesecima bila manja potreba, koja se opet povećala u jesenskim mjesecima. Od 29.1.2019. godine pa sve do početka aprila posjetilo nas je preko deset poslodavaca iz hrvatske hotelsko-turističke oblasti u potrazi za radnom snagom. U dogovoru s poslodavcima u više navrata su održani dani otvorenih vrata u prostorijama Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK, i na ovaj način smo uspjeli zadovoljiti zahtjeve poslodavaca, ali i pružiti nezaposlenim licima mogućnost direktnog upoznavanja s potencijalnim poslodavcem i obavljanja direktnih intervjua. Neki od poslodavaca koji su nas posjetili bili su: *Medora Hoteli, Dubrovnik Riviera Hotels, Dubrovački vrtovi sunca, Jadranka trgovina d.o.o., Jadranka hoteli d.o.o., Sunčani Hvar d.d., HTP Orebić, Nautika d.o.o., Valamar Riviera d.d., Jadranski luksuzni hoteli, Hotel Solaris d.d. i drugi.* Ovakav način posredovanja naišao je na velik odaziv nezaposlenih lica kao i na pozitivne povratne informacije poslodavaca.

U okviru međudržavnog posredovanja, Služba održava redovne kontakte i razmjenjuje informacije s Agencijom za rad i zapošljavanje BiH u vezi sa zapošljavanjem u inostranstvu. Posredovanje za zapošljavanje u Republici Sloveniji se odvija na osnovu Operativnog protokola za zapošljavanje u Republici Sloveniji. Na osnovu dogovora o posredovanju pri zapošljavanju radnika iz Bosne i Hercegovine u SR Njemačkoj te kontinuirano otvorenog javnog poziva za zapošljavanje radnika za zdravstvenu njegu u SR Njemačkoj, Služba za zapošljavanje

Hercegovačko-neretvanskog kantona izvršava definisane obaveze i redovno izvještava Agenciju za rad i zapošljavanje BiH o poduzetim aktivnostima.

Aktivna politika zapošljavanja

U izvještajnom razdoblju radili smo, kako na realizaciji programa iz ranijih razdoblja, tako i na pripremi i realizaciji aktivnih mjera iz tekuće godine. Zbog nedostatka vlastitih sredstava u Službi za zapošljavanje HNŽ-HNK izostalo je pokretanje programa zapošljavanja koji bi se finansirali iz sredstava Službe.

U nastavku slijedi detaljniji izvještaj za programe čija se realizacija u potpunosti ili djelimično odvijala u izvještajnom razdoblju:

- *Program subvencioniranja zapošljavanja mladih bez radnog iskustva i subvencioniranja samozapošljavanja po Uredbi Vlade F BiH*

U izvještajnom razdoblju, pratilo se poštivanje ugovorenih obaveza jednog dijela poslodavaca, te su u saradnji s Federalnim zavodom za zapošljavanje završene sve obaveze u okviru ove mjere (upućivanje obavijesti o raskidu ugovora po potrebi, ažuriranje podataka u sistemu Ocean, koordinacija i odgovaranje na posebne zahtjeve poslodavaca, redovno izvještavanje Federalnom zavodu za zapošljavanje, povrat mjenica i pripadajuće dokumentacije korisnicima itd.).

- *Sufinansiranje zapošljavanja po Programu Federalnog zavoda za zapošljavanje 2018*

Tokom izvještajnog razdoblja radili smo na praćenju realizacije ugovora potpisanih u okviru ovog Programa u prethodnoj godini, ali zbog Javnog poziva koji je bio otvoren krajem 2018. godine realizacija pojedinih Ugovora po mjerama iz 2018. godine odvijala se u izvještajnom razdoblju:

- Prvo radno iskustvo 2018 - po ovoj mjeri je u izvještajnom razdoblju zaključeno 11 ugovora, zaposleno 97 lica, a utrošeno 414.360,00 KM.
- Zapošljavanje žena 2018 - po ovoj mjeri je u izvještajnom razdoblju zaključeno još 13 ugovora pri čemu su zaposlena 22 lica, a utrošeno je 88.920,00 KM.
- Periodično/sezonsko zapošljavanje 2018 - u izvještajnom razdoblju je zaključeno 6 ugovora, zaposleno 13 lica, te je utrošeno 25.740,00 KM.
- Doprinosi 500 2018 - zaključena su 2 ugovora, te je utrošeno 6.000,00 KM i zaposlena su 2 lica.
- Prilika za sve 2018 - u izvještajnom razdoblju su zaključena 33 ugovora, te je utrošeno 261.360,00 KM i zaposleno je 96 lica.
- Tražim poslodavca 2018 - zaključeno je 7 ugovora, utrošeno je 28.800,00 KM i zaposleno je 8 lica.

- *Program sufinansiranja zapošljavanja u javnim univerzitetima/sveučilištima u Federaciji BiH 2018*

Programom sufinansiranja zapošljavanja u javnim univerzitetima/sveučilištima koji je usvojen u prethodnoj 2018. godini osigurana su sredstva u ukupnom iznosu 316.800,00 KM. Tokom izvještajnog razdoblja zaključena su dva Sporazuma, jedan sa Sveučilištem u Mostaru u sklopu kojeg su osigurana su finansijska sredstva u ukupnom iznosu od 211.200,00 KM, a drugi sa Univerzitetom Džemal Bijedić u Mostaru u ukupnom iznosu od 105.600,00 KM. Sveučilište u Mostaru je putem Programa zaposlio 6 asistenata, te je ugovoren iznos od 54.400,00 KM. Univerzitet Džemal Bijedić u Mostaru je zaposlio 12 asistenata, te je ugovoren iznos od 105.600,00 KM. Ukupno je zaposleno 18 asistenata i utrošeno 160.600,00 KM.

- *Zajednički projekti sa drugim institucijama 2018*

Finansijskim planom Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2018. godinu planirana su sredstva za zajedničke projekte sa drugim institucijama u skladu s njihovim potrebama i prijedlozima. Tokom izvještajnog razdoblja sklopljen je Ugovor o međusobnoj realizaciji projekta „Sticanje prvog radnog iskustva s VSS“ između Vlade Hercegovačko-neretvanskog kantona i Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK. Ukupna sredstva osigurana od strane FZZ za taj projekt iznose 259.200,00 KM, a čime je omogućeno sufinansiranje zapošljavanja 60 lica s visokom stručnom spremom.

- *Program sufinansiranja samozapošljavanja Start up 2018*

Start up je mjera koja potiče preduzetništvo i daje priliku nezaposlenim licama za otvaranje vlastitih preduzeća ili obrta te da zaposle druga nezaposlena lica u novoosnovanim preduzećima. Veći iznos sredstava je utrošen u prethodnoj godini, dok je u izvještajnom razdoblju zaključeno još 18 ugovora i to:

- Preduzetništvo za sve 2018 - po ovoj mjeri je u izvještajnom razdoblju sklopljeno 10 ugovora s nezaposlenim licama, te je 10 lica pokrenulo vlastiti posao pri čemu je utrošeno 45.200,00 KM.
- Preduzetništvo za žene 2018 - po ovoj mjeri su u izvještajnom razdoblju sklopljena samo 2 ugovora, 2 lica su pokrenula vlastiti posao, te je utrošeno 9.760,00 KM.
- Preduzetništvo za mlade 2018 - po ovoj mjeri je u izvještajnom razdoblju sklopljeno 6 ugovora, ukupno je zaposleno 9 lica, te je utrošeno 35.220,00 KM.

- *Program sufinansiranja zapošljavanja djece poginulih i nestalih branitelja/boranilaca i djece ratnih vojnih invalida 2018*

U izvještajnom razdoblju je po ovom programu zaključen 31 ugovor, te su 42 lica iz ciljne skupine pronašla zaposlenje. Od tog broja 15 lica je s visokom stručnom spremom, a 27 lica sa srednjom stručnom spremom. Za realizaciju Programa ukupno je osigurano 380.000,00 KM, od čega je 180.000,00 KM izdvojio Federalni zavod za zapošljavanje, a 200.000,00 KM je iz

sredstava osiguranih od strane Vlade Hercegovačko-neretvanske županije/kantona. Sredstva Vlade su podijeljena po mjerama, te je za mjeru sufinansiranja zapošljavanja djece poginulih i nestalih branitelja/branilaca (Mjera 1) izdvojeno 50.000,00 KM, a za mjeru sufinansiranje zapošljavanja djece ratnih vojnih invalida (Mjera 2) izdvojeno je 150.000,00 KM, dok su sva sredstva FZZZ-a namijenjena za Mjeru 1.

Po mjeri sufinansiranje zapošljavanja djece poginulih i nestalih branitelja/branilaca, mogućnost zapošljavanja dobilo je 26 lica iz ciljne skupine (u ukupnom iznosu od 206.400,00 KM), te 16 lica po mjeri sufinansiranje zapošljavanja djece ratnih vojnih invalida (u ukupnom iznosu od 132.000,00 KM), što za obje mjere iznosi 338.400,00 KM. Iznos neutrošenih sredstava je 41.600,00 KM. U sklopu ove mjere šest lica je prekinulo radni odnos prije isteka ugovora o sufinansiranju.

- *Program sufinansiranja zapošljavanja odgovarajućeg stručnog kadra za djecu sa poteškoćama u razvoju u osnovnom obrazovanju u redovnoj nastavi u FBiH*

U izvještajnom razdoblju radili smo na praćenju realizacije potpisanih ugovora, isplati sredstava te kvartalnom izvještavanju Federalnog zavoda za zapošljavanje, kako je definisano Programom odnosno Sporazumom o razumijevanju. U okviru navedenog Programa potpisani su ugovori s 18 osnovnih škola, u kojima su kroz devetomjesečni period angažovano ukupno 23 asistenta u nastavi. Zaključno s 29.10.2019., školama je refundiran ukupan iznos od 50.094,00 KM od strane Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK., čime je finalizirana realizacija ovog Programa.

- *Program zapošljavanja Roma u 2018. godini*

Javni poziv za Program zapošljavanja Roma u 2018. godini objavljen je 6.6.2018. godine. Program se realizuje s ciljem sufinansiranja zapošljavanja i samozapošljavanja Roma s evidencije nezaposlenih u Federaciji BiH. U izvještajnom razdoblju nastavljeno je praćenje jednog ugovora zaključenog u prethodnoj 2018. godini.

- *Program sufinansiranja zapošljavanja 2019*

Ovim Programom Federalnog zavoda za zapošljavanje su planirana sredstva za Hercegovačko-neretvanski kanton u iznosu od 4.189.086,87 KM. U izvještajnom razdoblju objavljena su dva javna poziva, te u nastavku slijede podaci o realizaciji pojedinih mjera:

- Prvo radno iskustvo 2019 - cilj ove mjere je što većem broju mladih lica omogućiti osposobljavanje za rad u struci i stjecanje prvog radnog iskustva u zvanju za koje su se školovala, te na taj način poboljšati njihovu konkurentnost i integracija na tržištu rada. U izvještajnom razdoblju zaključena su 33 ugovora o sufinansiranju, te su zaposleno ukupno 66 lica, za što je utrošeno 370.044,00 KM.

- Prilika za sve 2019 – mogućnost produženog sufinansiranja zapošljavanja - mjera podrazumijeva zapošljavanje nezaposlenih lica bez obzira na radno iskustvo, spol, dob i stepen obrazovanja, na duže razdoblje, i to u trajanju od 6 ili 12 mjeseci, uz podršku poslodavcu refundiranjem ½ subvencije nakon 6. do 12.-tog mjeseca razdoblja sufinansiranja, i to isključivo kod poslodavaca u privatnom sektoru. U izvještajnom razdoblju, u okviru ove mjere zaključen je 71 ugovor o sufinansiranju čija je vrijednost 548.640,00 KM. Zaposleno je ukupno 168 lica.
- Zapošljavanje žena 2019 - mjera podrazumijeva zapošljavanje nezaposlenih žena, bez obzira na stepen obrazovanja, radno iskustvo i dob, na razdoblje od šest (6) mjeseci i zapošljavanje nezaposlenih žena više (VI. stepen) i visoke stručne spreme (VII. stepen), bez obzira radno iskustvo i dob, na razdoblje od 12 mjeseci. U izvještajnom razdoblju zaključeno je 77 ugovora po ovoj mjeri, te je zaposleno 139 žena, a ukupna vrijednost utrošenih sredstava iznosi 470.232,00 KM.
- Periodično/sezonsko zapošljavanje 2019 - Mjera podrazumijeva sufinansiranje zapošljavanje nezaposlenih lica, bez obzira na radno iskustvo, dob i stepen obrazovanja uz zasnivanje radnog odnosa na razdoblje do šest (6) mjeseci. Cilj ove mjere je nezaposlenim licama olakšati integraciju na tržištu rada i spriječiti dugotrajnu nezaposlenost, te poslodavcima osigurati radnu snagu u skladu s njihovim potrebama. U izvještajnom razdoblju zaključeno je 26 ugovora o periodičnom zapošljavanju, unutar kojih su zaposlena 63 lica, a vrijednost ugovora iznosi 137.260,00 KM.
- Doprinos 500 2019 - Cilj ove mjere je nezaposlenim licama olakšati integracija na tržištu rada i spriječiti dugotrajnu nezaposlenost uz poticanje poslodavaca za osiguravanje više plaće nezaposlenom licu/radniku, a koja podrazumijeva podršku poslodavcu isključivo u privatnom sektoru kroz refundiranje iznosa uplaćenih obaveznih doprinosa u visini od 500 KM. U izvještajnom razdoblju zaključen je 1 ugovor za zapošljavanje 1 lica, u vrijednosti od 3.000,00 KM.
- Javni radovi 2019 - Mjera podrazumijeva zapošljavanje nezaposlenih lica, bez obzira na radno iskustvo, dob i stepen obrazovanja, uz zasnivanje radnog odnosa na razdoblje do tri (3) mjeseca. Cilj ove mjere je osigurati zapošljavanje/radno angažovanje nezaposlenih lica iz evidencije nezaposlenih s područja Federacije BiH, radi ublažavanja socijalnih posljedica nezaposlenosti, motivacije za traženje posla, te integracije na tržište rada kroz vremenski ograničeni radni angažman i društveno koristan rad (npr. zaštita i očuvanje okoliša, sanacija divljih deponija, uređenje cesta, otklanjanje posljedica elementarnih nepogoda, socijalna zaštita, pomoć starima i nemoćnim licama, zaštita kulturnih spomenika, obrazovni programi i dr.). U izvještajnom razdoblju zaključena su 2 ugovora o sufinansiranju javnih radova, zaposleno je 20 lica i utrošeno 32.000,00 KM.
- Tražim poslodavca 2019 - Mjera podrazumijeva zapošljavanje nezaposlenih lica, bez obzira na radno iskustvo, dob i stepen obrazovanja, uz zasnivanje radnog odnosa na razdoblje od

6 ili 12 mjeseci, prijavljenih u evidenciju nezaposlenih lica prije dana preuzimanja Obrasca za traženje poslodavca TP. Poslodavac se odmah prilikom prijavljivanja na Javni poziv odlučuje za varijantu sufinansiranja i broj lica. Za mjeru Tražim poslodavca objavljena su dva javna poziva, zaključena su 73 ugovora o sufinansiranju, a zaposleno je 85 lica, čime je utrošeno 304.560,34 KM.

- Nova prilika 2019 - Mjera podrazumijeva sufinansiranje zapošljavanja nezaposlenih lica, i to u dobi 40+ prijavljenih na evidenciju nezaposlenih u Federaciji BiH prije dana podnošenja prijave poslodavca na Javni poziv, bez obzira na spol, stepen obrazovanja i trajanje nezaposlenosti, lica prijavljenih na evidenciju nezaposlenih u Federaciji BiH najmanje 12 mjeseci prije dana podnošenja prijave poslodavca na Javni poziv, bez obzira na spol, dob i stepen obrazovanja, lica niže kvalifikacije ili bez kvalifikacije (NSS, NK, PK) prijavljenih na evidenciju nezaposlenih u Federaciji BiH prije dana podnošenja prijave poslodavca na Javni poziv, bez obzira na spol, dob i trajanje nezaposlenosti, uz zasnivanje radnog odnosa na razdoblje do šest (6) mjeseci. Cilj ove mjere je nezaposlenim licima koje su u izuzetno lošoj situaciji na tržištu rada olakšati integraciju i prekinuti dugotrajnu nezaposlenost, te poslodavcima osigurati radnu snagu u skladu s njihovim potrebama. Za mjeru Nova prilika je ukupno pristiglo 11 prijava. Zaključeno je 9 ugovora o sufinansiranju, zaposleno je 39 lica čime je utrošeno 106.140,00 KM.
- Služba u zajedničkim projektima 2019 – Mjera je namijenjena sufinansiranju zapošljavanja i obuka za povećanje kompetencija te sticanje dodatnih znanja i vještina nezaposlenih lica, kroz partnerstvo Službe s poslodavcem i drugim organizacijama i institucijama. Tokom izvještajnoga razdoblja odobreno je 100 projektnih zahtjeva, od toga je 77 zahtjeva za sufinansiranje zapošljavanja i 23 zahtjev za provođenje obuke. U izvještajnom razdoblju je zaključeno 77 ugovora o sufinansiranju zapošljavanja, a zaposlena je 239 lica i utrošeno 1.292.840,00 KM. Također, potpisana su 23 ugovora o sufinansiranju provođenja obuke za 306 nezaposlenih lica, pri čemu je utrošeno 242.400,00 KM. Strateškim planom Službe za razdoblje 2018.-2020. planirano je kreiranje novih programa sufinansiranja zapošljavanja, a u nedostatku vlastitih sredstava za finansiranje aktivnih mjera, ta mjera Federalnoga zavoda za zapošljavanje omogućit će i kantonalnim Službama da sudjeluju u stvaranju mjera koje su prilagođene specifičnim potrebama poslodavaca i nezaposlenih lica s područja kantona.

- *Program sufinansiranja samozapošljavanja Start up 2019*

Ciljna grupa ovog Programa su lica prijavljena u evidenciju nezaposlenih u Federaciji BiH prije dana podnošenja prijave na Javni poziv, bez obzira na stepen obrazovanja i starosnu dob, a koje će po prijavi na Javni poziv registrovati i održati privrednu djelatnost u trajanju od najmanje 12 mjeseci. Program je proveden kroz 4 mjere:

- Preduzetništvo za mlade 2019 - sufinansiranje samozapošljavanja mladih, dobi do 30 godina, bez obzira na spol, radno iskustvo i stepen obrazovanja, radi pokretanja i registracije

obrta/privrednog društva. Mladim će se preduzetnicima, sa kojima se zaključi ugovor o sufinansiranju samozapošljavanja u svim djelatnostima, u narednih 12 mjeseci isplaćivati poticajna sredstva, i to u iznosu od 390 KM mjesečno. U okviru ove mjere zaključeno je 26 ugovora u izvještajnom razdoblju, za zapošljavanje i samozapošljavanje 32 lica iz ciljne skupine. Vrijednost zaključenih ugovora iznosi 158.784,00 KM.

- Preduzetništvo za žene 2019– kroz sufinansiranje samozapošljavanja žena, bez obzira na dob, radno iskustvo i stepen obrazovanja, korisnicama sredstava će se u narednih 12 mjeseci isplaćivati poticajna sredstva, i to u iznosu od 390 KM mjesečno. U okviru ove mjere zaključena su 22 ugovora za zapošljavanje i samozapošljavanje 24 lica iz ciljne skupine, a vrijednost zaključenih ugovora iznosi 128.280,00 KM.
- Preduzetništvo za sve 2019– mjera za sufinansiranje samozapošljavanja lica, bez obzira na spol, dob, radno iskustvo i stepen obrazovanja, prijavljenih u evidenciju nezaposlenih prije dana podnošenja prijave na Javni poziv, radi pokretanja i registracije obrta/privrednog društva. Korisnicima sredstava će se u narednih 12 mjeseci isplaćivati poticajna sredstva u iznosu od 360 KM mjesečno. U okviru ove mjere zaključena su 44 ugovora za zapošljavanje i samozapošljavanje 53 lica, a vrijednost zaključenih ugovora iznosi 215.112,00 KM.
- Druga prilika 2019 - Po ovoj mjeri je u izvještajnom razdoblju zaključeno 9 ugovora s nezaposlenim licama, te je 9 lica pokrenulo vlastiti posao, a 9 lica je dodatno zaposleno pri čemu je utrošeno 68.724,00 KM.
  - *Program sufinansiranja zapošljavanja odgovarajućeg stručnog kadra za djecu s poteškoćama u razvoju u osnovnom obrazovanju u redovnoj nastavi u FBiH u 2019. godini*

Program se realizuje u saradnji s Federalnim zavodom za zapošljavanje i Ministarstvom obrazovanja HNŽ/K, s ciljem zapošljavanja odgovarajućeg stručnog kadra za djecu s poteškoćama u razvoju u osnovnim školama sa područja kantona. U Programu sudjeluje 8 osnovnih i 3 srednje škole. U osnovnim školama zaposleno je 8, a u srednjim školama 5 asistenata u nastavi. Zaključno s 20.12.2019. školama je refundiran iznos od 6.900,00 KM od ukupno 81.447,47 KM

- *Program sufinansiranja zapošljavanja djece poginulih i nestalih branitelja/branilaca i djece ratnih vojnih invalida 2019*

U izvještajnom razdoblju su po ovom programu zaključena 22 ugovora, te je 39 lica iz ciljnih skupina pronašlo zaposlenje. Za realizaciju Programa ukupno je osigurano 290.000,00 KM, od čega je 90.000,00 KM izdvojio Federalni zavod za zapošljavanje, a 200.000,00 KM je iz sredstava osiguranih od strane Vlade Hercegovačko-neretvanske županije/kantona. Sredstva Vlade su podijeljena po mjerama, te je za mjeru sufinansiranja zapošljavanja djece poginulih i nestalih branitelja/branilaca (Mjera 1) izdvojeno 100.000,00 KM, te za mjeru sufinansiranje

zapošljavanja djece ratnih vojnih invalida (Mjera 2) 100.000,00 KM, dok su sva sredstva FZZZ-a namijenjena za Mjeru 1.

Po mjeri sufinansiranje zapošljavanja djece poginulih i nestalih branitelja/branilaca, mogućnost zapošljavanja dobilo je 19 lica iz ciljne skupine (u ukupnom iznosu od 146.400,00 KM), te 20 lica po mjeri sufinansiranje zapošljavanja djece ratnih vojnih invalida (u ukupnom iznosu od 158.400,00 KM), što za obje mjere iznosi 304.800,00 KM. Odlukom Ministarstva za pitanja branitelja/boraca HNŽ/K preostali iznos iz 2018. godine od 23.211,20 KM te iznos nerealizovanih ugovora koji su raskinuti s poslodavcima zbog prekida radnog odnosa sa sufinansiranim licima (30.000,00 KM) je prenesen na Program sufinansiranja zapošljavanja djece ratnih vojnih invalida 2019, te utrošen za sufinansiranje pristiglih zahtjeva poslodavaca u drugom krugu Javnog poziva za sufinansiranje zapošljavanja djece ratnih vojnih invalida 2019.

Na osnovu navedenog Služba za zapošljavanje HNK-HNŽ je kroz realizovane programe u 2019. godini utrošila/ugovorila 5.179.923,47 KM, a učinak zapošljavanja je 1.215 novozaposlenih lica s evidencije nezaposlenih. Prosječno utrošena poticajna sredstva po jednom zaposlenom licu iznose 4.263,00 KM. Iznos sredstava utrošenih za obuku iznosi 242.400,00 KM, a broj nezaposlenih lica koja su prošla obuku je 306. Dakle, prosječna su utrošena sredstva po jednom licu za provedbu obuke iznose 792 KM.

Monitoring i evaluacija mjera aktivne politike zapošljavanja

Strateškim planom Službe za zapošljavanje za razdoblje 2018-2020 u okviru Strateškog cilja 2. (Uvesti sistem za monitoring i evaluaciju procesa) definisan je strateški program koji se odnosi na razvoj sistema za monitoring i evaluaciju mjera aktivne politike zapošljavanja. Iako je Služba planirala održati obuku svojih zaposlenika za monitoring i evaluaciju te razviti proceduru za sam proces samostalno, nije pokrenula dodatne obuke iz razloga što nedostaje stručnog kadra koji bi bio zadužen za vođenje cjelovitog procesa monitoringa. U oktobru je u organizaciji Svjetske banke održana petodnevna obuka o temi Evaluacija impakta, gdje su sudionici mali priliku upoznati se sa načinima uzorkovanja i vrstama evaluacija i načinom njihovog provođenja.

Također, u cilju evaluacije učinka Programa "Prilika za sve 2015", provedena je pilot - aktivnost anketiranja učesnika programa putem koje će se testirati metodologija koja će služiti za evaluacije i drugih aktivnih mjera zapošljavanja. Evaluacija učinka aktivnih mjera zapošljavanja je jedna od aktivnosti čije će provođenje u dogledno vrijeme biti redovno, kako bi se procijenila efektivnost ne samo utroška sredstava, nego i ukupni učinak aktivnih mjera zapošljavanja koju Federalni zavod za zapošljavanje provodi u saradnji sa službama. Nalazi još nisu distribuisani.

Centar za informisanje, savjetovanje i obuku (CISO)

CISO centar tokom cijele godine provodi svoje svakodnevne aktivnosti:

- dnevno ažuriranje oglasa iz dnevnih novina, časopisa, internet portala te njihovo objavljivanje na Facebook stranici te stranici www.berzarada.ba;

- prosljeđivanje aktuelnih konkursa i drugih korisnih informacija u podružnice Službe elektronskim putem;
- dnevno ažuriranje oglasnih ploča Službe za zapošljavanje oglasima iz različitih izvora, uključujući potražnju poslova od strane nezaposlenih lica, oglase o slobodnim radnim mjestima koje su dostavljali poslodavci, te oglase iz drugih ranije navedenih izvora;
- pomoć pri povezivanju nezaposlenog lica s potencijalnim poslodavcem;
- savjetovanje i testiranje učenika završnih razreda;
- samoinformisanje u prostorijama CISO-a;
- obavijesti o aktuelnim programima o zapošljavanju i samozapošljavanju lica s evidencije;
- izdavanje mišljenja za profesionalnu orijentaciju djeci s teškoćama u razvoju radi upisa u srednju školu.

U prvoj polovici 2019. godine, rad Centra za informisanje, savjetovanje i obuku najviše je bio obilježen aktivnostima vezanim za profesionalno usmjeravanje učenika osnovnih i srednjih škola na području HNK. 35 maturanata podvrgnuto je testovima ličnosti, intelektualnih sposobnosti, profesionalnih interesa i radnih vrijednosti, nakon čega su pristupili individualnom savjetovanju o nastavku obrazovanja.

Izrađeni su informativni materijali o pregledu stanja na tržištu rada, suficitarnim i deficitarnim zanimanjima te mogućnostima zapošljavanja, koji su u pismenoj formi dostavljeni svim osnovnim i srednjim školama na području HNK.

Od strane Službe za zapošljavanje u 2020. godini izdato je 15 mišljenja o daljnjem nastavku obrazovanja djeci s teškoćama u razvoju pri upisu u srednju školu.

Tokom cijele godine održavale su se radionice Kluba za traženje posla. Ukupno 30 lica sudjelovalo je na radionicama, od kojih je njih 5 u međuvremenu pronašlo zaposlenje i obrisano s evidencije nezaposlenih lica. Strateškim planom Službe 2018-2020 planirano je da 200 nezaposlenih lica prođe obuku u Klubu za traženje posla. Od prošle 2018. godine pa do kraja 2019. godine ukupno je 98 lica prošlo Klub za traženje posla. Razlog smanjenog obuhvata lica jest duži zastoj zbog neprilagođenih radnih uvjeta i renoviranja prostorija.

CISO je zaprimio ukupno 80 ugovora o stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa, među kojima su se kao najzastupljenije pokazale sljedeće profesije: medicinske sestre i tehničari, informatičari, ekonomisti, mašinski inženjeri, pravnici, elektrotehničari, psiholozi, magistri hemije i biologije te magistri socijalnog rada. Zaprimljena su ukupno 83 rješenja o osnivanju/prekidu obrta.

Zapošljavanje stranaca

Na osnovu Zakona o zapošljavanju stranaca u 2019. godini izdata je 281 radna dozvola, od čega za državljane Turske 119, Hrvatske 42, Srbije 23, Italije 19 i za državljane ostalih zemalja 78 radnih dozvola. Najviše stranih državljana je zaposleno u Čapljini i to 127, Mostaru 98, Čitluku 44, Neumu 4, Konjicu 4, Jablanici 2 i Stocu 1.

Služba redovno dostavlja Federalnom zavodu za zapošljavanje izvještaje o izdatim radnim dozvolama, radi daljnjeg izvještavanja nadležnih državnih institucija.

Priznavanje prava na profesionalnu rehabilitaciju

Na osnovu člana 12. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju lica s invaliditetom („Službene novine Federacije BiH“, br. 9/10), 10 lica s invaliditetom s područja HNK je u 2019. godini je dobilo rješenje o priznavanje prava na profesionalnu rehabilitaciju. Svrha istih bila je učešće u Javnom pozivu Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica s invaliditetom za dodjelu sredstava korisnicima u svrhu finansiranja profesionalne rehabilitacije u 2019. godini.

Učešće u projektima i aktivnostima organiziranim od strane partnerskih institucija i organizacija

Dani poslova u turizmu održani su u februaru u Splitu. To je bila prilika da brojni poslodavci predstave otvorena radna mjesta te se tako povežu s nezaposlenim licama, a ista na jednom mjestu mogu dobiti informacije o mogućnostima za zapošljavanje i razvoju karijere u turizmu. Oko 80 poslodavaca je tražilo 6200 zaposlenika. Interes je bio velik kao i proteklih godina. U svakoj turističkoj sezoni iskaže se interes za popunjavanje oko 30 hiljada radnih mjesta u Hrvatskoj, a oko 6,5 hiljada zaposlenika je posao našlo upravo putem događaja Dana turizma. Ipak ostaje činjenica da i ove godine postoji potražnja za 15 hiljada radnika u turizmu koji će se morati osigurati uvoznim kvotama, a radnike na prvom mjestu potražuju iz Bosne i Hercegovine. Domaćini su iskazali inicijativu da se sličan događaj organizuje i u Mostaru uoči sljedeće turističke sezone.

„Poslovni forum Baranje“ održan je 20. februara 2019. godine u svečanoj dvorani Baranjske županije u Pečuhu, u organizaciji Ureda lokalne uprave Baranjske županije te uz potporu Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Pečuhu. Kada se govori o Baranji, među važnim ciljevima se nalazi isticanje razvoja regije i kantona, istraživanje mogućnosti ulaganja, potpora preduzeća i povećanje zaposlenosti. U skladu s tim težnjama, pokrenuta je provedba poslovnih foruma koji stvaraju priliku za izgradnju poslovnoga odnosa između kantona i privrednih faktora u regiji, s ciljem pronalaska rješenja koja zadovoljavaju potrebe preduzeća, tržišta i tržišta rada. Kako bi se ostvarili ciljevi za poticanje ulaganja, također se želi koristiti sistem vanjskih odnosa Županije Baranje, tako da se granice između potražnje i ponude ne mogu ometati. U svrhu gore navedenog, Pečuh je organizovao tripartitni poslovni forum, na koji je pozvao ne samo mađarske partnere, već i hrvatske i bosanskohercegovačke tvrtke i institucije rada i zapošljavanja. Taj je događaj pružio prilike za suradnju tvrtkama koje su zainteresirane za poslovne mogućnosti u Republici Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i u južnopodunavskoj regiji. Radi se o malim i velikim preduzećima koja djeluju u području graditeljstva, inženjeringa, poljoprivrede, IT sektora i prehrambene industrije.

U martu je delegacija Bosne i Hercegovine (predstavници svih kantonalnih službi za zapošljavanje, Federalnoga zavoda za zapošljavanje, Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske, Zavoda za zapošljavanje Brčko Distrikta i Agencije za rad i zapošljavanje BiH, ukupno 25 sudionika) boravila u Švicarskoj u okviru studijske posjete koju je organizovao Projekat zapošljavanja mladih (YEP), a uz podršku Švicarske agencije za razvoj i saradnju (SDC). Učesnici su imali priliku upoznati se sa sistemom i organizacijom javnih službi za zapošljavanje domaćina, sistemom osiguranja za slučaj nezaposlenosti, ali i upoznati se s regionalnim razlikama unutar Švicarske u Državnom sekretarijatu za ekonomske poslove – SECO Švicarska. Posjetili smo i Agenciju za privredu i rad kantona Zurich, i tu se upoznali s aktivnim mjerama zapošljavanja koje se provode. Također, posjetili smo i SEB Ciriš – Socijalne ustanove i preduzeća. Tu smo imali priliku upoznati se s motivacijskih semestara (SEMO) koje provode, metodologijom individualnoga i grupnoga rada s mladima.

Završna konferencija Projekta „Lokalna partnerstva za zapošljavanje u BiH“, koji je podržan od Evropske Unije, održana je početkom aprila u Sarajevu. Tim događajem zaključen je projekat čiju je realizaciju podržala Evropska Unija u iznosu od 4 milijuna EUR. Evropska Unija je ovaj projekat podržala putem Međunarodne organizacije rada, u saradnji s 19 lokalnih partnera. Cilj je bio povećanje zapošljavanja, a u okviru aktivnosti 1.600 lica je prošlo različite vrste obuka i edukacija, a najmanje 500 njih je pronašlo zaposlenje. Događaju je prisustvovao šef Delegacije EU u BiH i specijalni predstavnik EU u BiH, ambasador Lars-Gunnar Wigemark.

Sredinom istoga mjeseca održan je i sastanak za evaluaciju projekta Lokalna partnerstva za zapošljavanje. Evaluaciju je izvršio nezavisni evaluator gosp. Thomas Vasseur, kroz razgovore s ključnim sudionicima, koji su radili na implementaciji projekta i krajnjim korisnicima. Tom su prilikom sudionici projektnoga tima projekta „Uspostava centra za obuku i prekvalifikaciju Čapljinina“ imali priliku upoznati gosp. Vasseura s detaljnom provedbom projekta, ostvarenim rezultatima, partnerskoj saradnji, ali i s poteškoćama i preprekama s kojima su se susretali tokom same provedbe projekta.

Početkom aprila je započela je izrada Lokalnog plana akcije (LPA) za poboljšanje položaja Roma u Hercegovačko-neretvanskom kantonu, a u čijoj radnoj grupi sudjeluju i predstavnici Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK. Prvi sastanak Radne skupine održan je 10. aprila 2019. godine. Sastanku su prisustvovali predstavnici Ureda predsjednika Vlade HNŽ/K, MUP-a, Ministarstva zdravstva, rada i socijalne pomoći, Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta, Ministarstva finansija, ZZO-a, OESS-a, predstavnici lokalnih zajednica i Službe za zapošljavanje HNK. Nakon kraće konstruktivne rasprave dogovoreno je kako će se Radna skupina usredotočiti na sljedeća područja koja će biti obuhvaćena akcijskim planom: obrazovanje, zdravstvo i socijalna pomoć, stambeno zbrinjavanje, poboljšanje kapaciteta romskih zajednica i nevladinog sektora, suzbijanje prosjačenja i zloupotrebe djece.

U oktobru je održan i radni sastanak o temi „Lokalni plan akcije u oblasti invalidnosti- Strateški dokument multisektorske saradnje“. Cilj sastanka je bio otvoren i konstruktivan dijalog svih ključnih zainteresovanih strana o kvaliteti života lica s invaliditetom u brojnim oblastima, a posebno aktualiziranje usvajanja nacrtanog lokalnog plana akcije i drugih popratnih dokumenata od značaja za djecu i lica s invaliditetom u BiH. Strategija za unaprjeđenje prava i položaja lica s invaliditetom u Federaciji BiH 2016.-2021. usvojena je 23. decembra 2016. godine od strane Vlade FBiH, a kako bi se Strategija provela, unaprijedio život lica s invaliditetom u svakom

segmentu i omogućilo ostvarivanje i izjednačavanje prava lica s invaliditetom, potrebno je usvojiti operativne dokumente kao što je lokani plan akcije u Hercegovačko-neretvanskom kantonu. Organizatori radnog sastanka su OESS u BiH, Udruženje mladih "Ružičnjaka-Los Rosalesa" i Koalicija OOSI HNK.

Federalni zavod za zapošljavanje je organizovao Konferenciju „Izazovi na tržištu rada 2019“. Cilj skupa je bio okupiti predstavnike poslodavaca, javnih službi za zapošljavanje, akademske zajednice i vladinih institucija, te domaćih i međunarodnih nevladinih organizacija na jednom mjestu, kako bi detektirali ključne probleme u vezi s uticajem aktuelnih migracija na tržištu rada, kao i ostvarenim efektima aktivnih mjera zapošljavanja koje se provode u Federaciji BiH. Partner u organizaciji Konferencije je bio Ured atašea za rad i socijalna pitanja Ambasade Austrije u BiH, a na Konferenciji je bilo prisutno više od 70 sudonika, predstavnika poslodavaca, javnih službi za zapošljavanje, domaćih i međunarodnih nevladinih organizacija, projekata i vladinih institucija. U okviru navedene konferencije održana su dva panela: Uticaj migracija na tržište rada i Aktivne mjere zapošljavanja i ostvareni efekti u sklopu kojih su kompetentni panelisti prezentovali podatke i adekvatne informacije te podijelili svoja iskustva i stavove u vezi s predmetnom tematikom. Na otvaranju Konferencije prisutnima su se obratili federalni ministar rada i socijalne politike i potpredsjednik Vlade Vesko Drljača, zatim direktorica Federalnoga zavoda za zapošljavanje Helena Lončar. Oni su iznijeli podatke o reformskim mjerama koje su provedene te koje se nastoje provesti u oblasti tržišta rada, približavanju zakonodavstva međunarodnim standardima, zatim o traženim i nedostajućim profilima zanimanja na domaćem tržištu rada, ali i mjerama koje realizuje Zavod. Na drugom panelu (Aktivne mjere zapošljavanja i ostvareni efekti) sudjelovali su Denis Delić, predstavnik firme SIK d.o.o. Mostar (korisnik poticaja za zapošljavanje Zavoda), Adela Kurtić, direktorica firme Alteus d.o.o. (korisnica poticaja za samozapošljavanje Zavoda), doc. dr. sc. Merima Balavac Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu, dr. Ranko Markuš, rukovodilac Projekta zapošljavanja mladih YEP i Haris Huskić, rukovodilac Sektora za aktivnu politiku zapošljavanja Federalnoga zavoda za zapošljavanje. Moderator panela bio je Erol Mujanović iz Association of Business Service Leaders BiH. Svoja iskustva u korištenju poticaja za zapošljavanje i samozapošljavanje od Federalnoga zavoda za zapošljavanje, sa prisutnima je podijelio Denis Delić, predstavnik firme SIK d.o.o. Mostar, iz oblasti metalske proizvodnje, koja zapošljava više od 200 radnika i koja je u posljednje dvije-tri godine na osnovu korištenja navedenih poticaja zaposlila oko 50 lica. Navedena lica su i nakon isteka perioda sufinansiranja zadržana u radnom odnosu, a ovaj poslodavac, stopostotni izvoznik, istakao je da kontinuirano provodi dodatne edukacije svojih radnike, te predlaže da službe za zapošljavanje pruže podršku poslodavcima i nezaposlenim licima i na tom planu.

U maju 2019. godine smo prisustvovali sedmom po redu Forumu službi za zapošljavanje pod nazivom „Zaposlimo zajedno“. Forum je održan u Banjoj Luci, u organizaciji Agencije za rad i zapošljavanje BiH uz podršku Projekta zapošljavanja mladih (YEP) i Švicarske agencije za razvoj i saradnju (SDC). Forum je okupio predstavnike javnih službi za zapošljavanje iz Bosne i Hercegovine i regije te predstavnike lokalnih zajednica i relevantnih ministarstva. Cilj je Forumu bio potaknuti raspravu o nužnosti sinergijskog djelovanja javnih službi za zapošljavanje i lokalnih zajednica u provođenju aktivnih mjera zapošljavanja, a s krajnjim ciljem efektivnijeg korištenja raspoloživih javnih sredstava. Forum je poslužio da se putem otvorene rasprave adresiraju neki od glavnih problema koji se tiču sinergijskoga pristupa javnih službi za zapošljavanje i jedinica lokalne samouprave, a kada je u pitanju sistem kreiranja, ali i provođenja aktivnih mjera zapošljavanja. Forum je ponudio nekoliko zaključaka, a ističemo onaj koji kaže da se rješavanje problema nezaposlenosti može najkvalitetnije definirati na

lokalnoj razini. Zajedničkim nastupom javnih službi za zapošljavanje i lokalnih zajednica povećava se kvaliteta programa, povećava raspoloživi iznos sredstava, a time i obuhvat nezaposlenih lica pa se pojednostavljaju procedure pristupa sredstvima. Veliki izazov je motiviranje lokalnih zajednica za sudjelovanje u ovim aktivnostima, nadalje pronalazak rješenja za one izrazito nerazvijene zajednice koje nemaju vlastita sredstva za sudjelovanje u programima zapošljavanja. Suradnja s međunarodnim organizacijama treba služiti kao mogućnost za izgradnju kapaciteta i sistema, gdje svatko ima jasno definiranu ulogu, Uz podršku Projekta zapošljavanja mladih (YEP) i Švicarske agencije za razvoj i saradnju (SDC) će se Tokom ove godine raditi na ispunjavanju tehničkih uvjeta odabranih lokalnih zajednica za udruživanje sredstava sa službama za zapošljavanje.

Vijeće stranih investitora BiH (VSI), u suradnji s Privrednom komorom FBiH, organizovalo je u oktobru u prostorijama Intera Tehnološkog parka u Mostaru stručnu raspravu o temi "Obrazovanje, zapošljavanje i privreda - trenutno stanje, izazovi i perspektive iz ugla poslodavaca". Rasprava je bila fokusirana na pregled trenutnog stanja na tržištu rada u regiji Hercegovine kao i potreba poslodavaca u ovom dijelu Bosne i Hercegovine, s osvrtom na obrazovni sistem i neophodnosti njegovog prilagođavanja potrebama realnog sektora, a prije svega potrebama investitora. U prvom dijelu diskusije koju je moderirao potpredsjednik Privredne komore FBiH Mirsad Jašarspahić, sudjelovali su Adis Fajić, stručni savjetnik u Federalnom ministarstvu razvoja, preduzetništva i obrta, zatim Antonija Zeljko, koordinatorica za posredovanje u Službi za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanskog kantona, Amira Omanović iz GIZ-a, Affan Čehajić, konsultant, Nedim Marić, direktor Hepoka Mostar i Daniela Marić, šefica pravnog odjela u SPARK-u. Na ovom panelu raspravljalo se o načinima na koje ministarstva obrazovanja i druge relevantne institucije realizuju kantonalne politike prilagođavanja obrazovnog sistema i školskih programa potrebama poslodavaca na području Hercegovine te na koji način doprinose smanjenju broja nezaposlenih. Kao zaključak ovog skupa, predstavnici javnog sektora i relevantnih institucija spremno uvažavaju preporuke poslovne zajednice s ciljem što efikasnijeg prilagođavanja radno-pravnog zakonodavstva i obrazovnih programa potrebama realnog sektora s krajnjim ciljem smanjenja nezaposlenosti i sprječavanja odlaska mladih obrazovanih ljudi u inostranstvo, te zadovoljavanje potreba poslodavaca za kvalifikovanom radnom snagom i rješavanje praktičnih problema poslodavaca kada su u pitanju radno-pravni odnosi. Cilj je ovih stručnih rasprava da se inicira javno-privatni dijalog i stvaranje bolje sinergije između relevantnih partnera, naučnih i obrazovnih institucija s poslovnim okruženjem i realnim sektorom po pitanju tržišta rada i radne snage kao ključnih elemenata za odluku investitora u kojoj zemlji da uspostave ili prošire svoje poslovanje.

Dana 24.10.2019. godine je u Sarajevu u organizaciji Agencije za rad i zapošljavanje BiH uz podršku Projekta zapošljavanja mladih (YEP) i Švicarske agencije za razvoj i saradnju (SDC) održan osmi po redu Forum službi za zapošljavanje o temi „Efikasnost aktivnih mjera zapošljavanja s posebnim fokusom na programe samozapošljavanja”. Forum je okupio predstavnike javnih službi za zapošljavanje iz Bosne i Hercegovine i zemalja članica Centra javnih službi zapošljavanja jugoistočne Evrope (CPESSEC) koji čine BiH, Bugarska, Sjeverna Makedonija, Hrvatska, Crna Gora, Rumunija, Srbija, Slovenija, Turska i Mađarska. Cilj Forum bio je potaknuti diskusiju o drugačijim i inovativnijim pristupima aktivnim politikama zapošljavanja s fokusom na unapređenje njihovog dizajna, monitoringa i evaluacije u cilju njihove učinkovitije i efektivnije implementacije, kao i o nužnosti sinergijskog djelovanja svih aktera na tržištu rada u provođenju aktivnih mjera zapošljavanja kako bi se osigurao uticaj na kvalitetu ponude radne snage i efektivniji utrošak javnih sredstava. Predstavnici javnih službi za zapošljavanje zemalja članica CPESSEC-a, učesnici centralnog panela Forum predstavili

su uspješne prakse učesnicima Foruma. Predstavljeno je nekoliko modaliteta koji podrazumijevaju obuku i finansijska sredstva, ili samo grantove kao i modaliteti koji uključuju i druge aktere na tržištu rada. Predstavnici Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK sudjelovali su na Forumu.

Analitički poslovi i informisanje

U izvještajnom razdoblju izrađen je Izvještaj o radu Službe za 2018. godinu, kao i Program rada Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK za 2019. godinu, te Program rada Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK za 2020. godinu koji su usvojeni na Upravnom odboru Službe, dostavljeni na saglasnost Vladi HNŽ-HNK i distribuisani svim zainteresovanim subjektima. Sačinjen je i Izvještaj o radu Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK za razdoblje 1.1-30.6.2019. godine.

Sradnja s institucijama koje zanimaju podaci sa tržišta rada i iz oblasti zapošljavanja je uspješno održana na dobroj razini i ove godine. Na okviru saradnje s raznim institucijama (općine, organizacije civilnog društva, kantonalne i Federalne institucije) izrađeni su i dostavljeni razni tabelarni pregledi koji prikazuju stanje u oblasti nezaposlenosti.

Vršena je redovna mjesečna dostava statističkih podataka o aktivnostima Službe Federalnom zavodu za zapošljavanje BiH, kantonom Ministarstvu zdravstva, rada i socijalne pomoći, Federalnom zavodu za statistiku, kao i njihovom odjeljenju za statistiku u kantonu.

U izvještajnom razdoblju izrađeno je i objavljeno na WEB - stranici Službe dvanaest brojeva „Statističkog biltena“.

Štampana su i tri broja informativnog glasnika Službe “INFORMATIVNI PREGLED“.

Za potrebe internog informisanja pravljani su izvodi iz mjesečnih aktivnosti rada podružnica, s kojima su upoznati radnici svih podružnica i sektora u Središnjem uredu Službi.

U više navrata ovlaštteni radnici Središnjeg ureda i podružnica sudjelovali su u televizijskim i radijskim emisijama.

Oglašavanje svih konkursa, kako onih koji su pristigli direktno od poslodavaca, tako i onih objavljenih u dnevnim novinama, a interesantnih za naš kanton vrši se putem oglasnih ploča u podružnicama, kao i putem internet - stranice Službe za zapošljavanje: www.szzhnz-k.ba, koja se također ažurira statističkim podacima, javnim pozivima i sl.

Krajem 2019. godine započeto je sa provedeno je i anketiranje poslodavaca u svrhu analize potreba tržišta rada u FBiH u 2019. godini, u saradnji s Federalnom zavodom za zapošljavanje. Ove godine uvedeni su novi načini i metodologija ispitivanja. Uzorak je unaprijed odabran u saradnji s Poreskom upravom i odražava stanje u Federaciji i kantonu uzimajući u obzir djelatnosti i veličinu preduzeća. Također, upitnik je napravljen u elektronskoj formi te su lica koja su vršila anketiranje (radnici Službe) bili opremljeni i mobilnim uređajima – tabletima. Kako je rok za završetak anketiranja bio kraj januara 2020. godine, još nisu dostupni rezultati istog.

Aplikacija za vođenje evidencije nezaposlenih lica Carmen je operativna. Završena je implementacija modula „dokupa staža“ i pripadajućeg obrasca JS3300E. Kroz navedeni modul unijeli smo retroaktivno sva rješenja o priznavanju prava na dokup staža, od 1.1.2011. godine do danas, te importirali pripadajuće obrasce JS3300E u sistem Poreske uprave FBiH.

Krajem 2018. godine na snagu je stupio novi Pravilnik o evidencijama u oblasti zapošljavanja iz kojeg je proizašlo da se mora uraditi značajan broj izmjena na samoj aplikaciji Carmen. Nakon upućenog inicijalnog zahtjeva za izmjenama prema dobavljaču dobili smo testnu verziju aplikacije, a na koju smo dostavili primjedbe i prijedloge. Nakon ispravke istih od strane dobavljača čeka nas faza testiranja. Nadamo se da će faza stavljanja same aplikacije izrađene prema novom pravilniku uskoro u produkciju.

Treba napomenuti da je u aprilu 2019. godine održan sastanak predstavnika Federalnoga zavoda za zapošljavanje i predstavnika Službi za zapošljavanje koje koriste aplikaciju Carmen. Tema sastanka je bila migracija/replikacija podataka između Carmena i Jedinственог информацијског система u oblasti zapošljavanja (JIS). Od strane Federalnoga zavoda za zapošljavanje dostavljen nam je radni tekst Protokola o probnom radu naše službe u JIS-u. Međutim, na isti još imamo neriješenih otvorenih pitanja. Ukazana je potreba prilagodbe oba spomenuta sistema prema obavezama koje proizlaze iz GDPR (Europske direktive o zaštiti ličnih podataka).

Krajem 2019. godine Federalno ministarstvo rada i socijalne politike uspostavilo je Jedinствени регистар корисника готовинских накнада на које се не уплаћују доприноси. Jedinствени регистар omogućit će centralizaciju svih informacija vezanih za isplate gotovinskih naknada pojedincima na koje se ne uplaćuju doprinosi, a koje se isplaćuju na teret budžeta Federacije BiH, kantona, gradova, općina, vanbudžetskih fondova, javnih institucija i drugih institucija definisanih ovim zakonom. Shodno naprijed navedenom Služba je dužna dostavljati podatke o isplati novčanih naknada isplaćenih nezaposlenim licima u Jedinствени регистар. Na osnovu tehničkog uputstva dostavili smo zahtjev za izmjenama u aplikaciji Carmen prema dobavljaču.

U središnjoj Službi redovno se vrši kontrola unosa podataka u aplikacijski program u podružnicama radi otklanjanja pogrešaka koje mogu dovesti do netačnosti ukupnih podataka, kako za podružnice, tako i za Službu u cjelini.

Rad Upravnog odbora

U izvještajnom razdoblju Upravni odbor Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK održao je sedam sjednice sa sljedećim dnevnim redom:

- Razmatranje i usvajanje Izvještaja o redovnom godišnjem popisu u Službi za zapošljavanje HNŽ-HNK sa stanjem na dan 31.12.2018. god. i Prijedloga o prijenosu dijela sredstava sa konta ograničenih rashoda na konto prihoda za tekuće poslovanje za 2018. godinu.
- Razmatranje i usvajanje Izvještaja o materijalno-finansijskom poslovanju Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK za razdoblje I. – XII. 2018. godine;
- Razmatranje i usvajanje Odluke o visini naknade za troškove izdavanja radne dozvole za rad stranaca;
- Razmatranje i donošenje Odluke o oslobađanju obaveze vraćanja kamata za Salku Habibiju;

- Razmatranje i donošenje Odluke o oslobađanju obaveze vraćanja kamata za Jasmina Maksumića;
- Razmatranje i usvajanje Izmjena i dopuna Plana javnih nabavki za 2019. godinu
- Razmatranje i usvajanje Izvještaja o radu Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK za razdoblje 1. 1. - 31. 12. 2018. godine;
- Razmatranje i utvrđivanje Programa rada Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK u 2019. godini;
- Razmatranje i usvajanje Izmjena i dopuna Plana javnih nabavki za 2019. godinu;
- Razmatranje i donošenje odluke o dodatnom zdravstvenom osiguranju menadžmenta Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK;
- Razmatranje i donošenje Odluke o oslobađanju obaveze vraćanja kamata za Vinku Vlaho;
- Razmatranje i donošenje Odluke o oslobađanju obaveze vraćanja kamata za Olgu Barišić;
- Razmatranje i usvajanje Izvještaja o materijalno-finansijskom poslovanju Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK za razdoblje od 1.-3. 2019. godine;
- Razmatranje i usvajanje Dokumenta okvirnoga budžeta Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK za razdoblje 2020. do 2022. godine;
- Razmatranje i usvajanje Izmjena i dopuna Plana javnih nabavki za 2019. godinu;
- Razmatranje i usvajanje izmjena i dopuna Pravilnika o radu Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK;
- Razmatranje i donošenje Odluke o oslobađanju obaveze vraćanja kamata za Elmedina Karamana;
- Razmatranje i donošenje Odluke o oslobađanju obaveze vraćanja kamata za Semira Kaplana.
- Razmatranje i donošenje Odluke o prihvaćanju informacije direktora Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK u vezi s Odlukom direktora Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK broj: 01-1-16-593/2-19 od 29.05.2019. godine, a koja se odnosi na povrat sredstava Federalnom zavodu za zapošljavanje Sarajevo i načinu izvršenja te Odluke;
- Razmatranje i usvajanje Izvještaja o materijalno-finansijskom poslovanju Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK za razdoblje 1. –6. 2019. godine;
- Razmatranje i utvrđivanje Izvještaja o radu Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK za razdoblje 1. –6. 2019. godine;
- Donošenje Odluke o raspisivanju konkursa za izbor direktora Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK;
- Upoznavanje Upravnog odbora Službe sa Izvještajem o finansijskoj reviziji Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK za 2018. godinu;
- Razmatranje i usvajanje Izvještaja o materijalno-finansijskom poslovanju Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK za razdoblje 1. – 9. 2019. godine;
- Razmatranje i usvajanje Izmjena i dopuna Plana javnih nabavki za 2019. godinu;
- Donošenje Odluke o prodaji vozila SUZUKI EY Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK;
- Razmatranje i usvajanje Odluke o preraspodjeli sredstava planiranih u Finansijskom planu Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK za 2019. godinu;

- Razmatranje i usvajanje Prijedloga Finansijskog plana Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK za 2020. godinu;
- Donošenje Odluke o izvršenju Finansijskog plana Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK za 2020. godinu;
- Razmatranje i usvajanje Plana Javnih nabavki Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK za 2020. godinu;
- Razmatranje i usvajanje Pravilnika o dopuni Pravilnika o radu Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK;
- Razmatranje i utvrđivanje Programa rada Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK u 2020. godini;
- Razmatranje i usvajanje Prijedloga Izmjena i dopuna Finansijskoga plana Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK za 2019. godinu;
- Donošenje Odluke o izvršenju Izmjena i dopuna Finansijskoga plana Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK za 2019. godinu.

Sa svih sjednica su izrađeni zapisnici, odluke, zaključci, planovi i dr. materijali i dostavljeni nadležnim institucijama ili sektorima u Službi radi realizacije istih.

Upravni odbor Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK imenovan je Rješenjem o konačnom imenovanju Upravnog odbora Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK koje je donijela Vlada HNK dana 23.11.2017. pod brojem: 01-1-02-2644/17.

Materijalno osiguranje nezaposlenih lica

U skladu s Zakonu o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih lica („Službene novine federacije BiH“, broj: 41/01, 22/05 i 9/08) ovaj vid materijalno-pravne zaštite obuhvaća novčanu naknadu, uplatu doprinosa za zdravstveno osiguranje nezaposlenih lica i uplatu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje radi ispunjavanja uslova za penziju. U razdoblju od januara do decembra 2019. godine u Službi za zapošljavanje HNŽ-HNK je ukupno izrađeno 5.946 rješenja u postupku ostvarivanja prava na novčanu naknadu (priznato je pravo 4.725), prestanak prava 982, nastavak prava 165, odbijeno zahtjeva 69, doneseno zaključaka/rješenja o obustavi/prekidu postupka 5).

Broj novozaprimljenih zahtjeva u istom razdoblju za rješavanje u prvom stepenu je 4.774. Svi su zahtjevi riješeni u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih lica i Zakonu o upravnom postupku.

Prosječno vrijeme korištenja novčane naknade je devet mjeseci, a prosječna visina te naknade je 365,70 KM, odnosno 40% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji u posljednja tri mjeseca prije prestanka radnoga odnosa nezaposlenog lica koju objavljuje Federalni zavod za statistiku.

U izvještajnom razdoblju ukupno je podneseno 19 žalbi. Prvostepenski organ je po žalbama postupio u skladu sa Zakonom o upravnom postupku.

Izrada rješenja za ostvarivanje prava na novčanu naknadu vrši se elektronički uz pomoć aplikacije CARMEN. U toku je nadogradnja ove aplikacije za izradu izvještaja prema raznim kriterijima.

Na adresu 33 lica koja su ostvarila pravo na novčanu naknadu na koju nisu imala pravo, odnosno kod kojih je došlo do tzv. preklapanja novčane naknade i drugih primanja (penzije, plaće itd.), a koja novac nisu vratila u skladu s rješenju o prestanku prava na novčanu naknadu, upućene su pismene opomene pred tužbu.

Pravo na zdravstveno osiguranje ostvarilo je prosječno mjesečno 23.112 lica.

Pravo na uplatu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje stižu, u skladu s članom 31. stava (2) Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih lica, nezaposlena lica kojima nedostaje do tri godine staža osiguranja kako bi ostvarila pravo na penziju. Zahtjev za ostvarivanje tog prava u izvještajnom razdoblju podnijelo je 115 lica, dok je to pravo ostvarilo 71 lice i za ista je izvršena uplata doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje čime su stečeni uvjeti za njihov odlazak u penziju i brisanje iz evidencije nezaposlenih lica. Služba je za jedanaest lica odbila zahtjev za ostvarivanje ovog prava. Za postupanje po neriješenim zahtjevima se čeka dostavljanje uvjerenja o ukupnom stažu od nadležne službe penzijskog i invalidskog osiguranja.

Federalni zavod za zapošljavanje Sarajevo je ovoj Službi dostavio Informaciju o aktuelnom stanju pokrenutih sudskih postupaka demobilisanih branilaca razmatranu i primljenu na znanje na 37. sjednici Upravnog odbora Federalnoga zavoda za zapošljavanje. U zaključku informacije je navedeno sljedeće:

„Cijeneći činjenicu da su se prilikom podnošenja zahtjeva i pokretanja sudskih postupaka podnosioci zahtjeva pozivali da osnov njihovog tužbenog zahtjeva proizlazi iz odredbi Zakona o pravima demobilisanih branilaca i članova njihovih porodica („Službene novine Federacije BiH“, br. 61/06, 27/08 i 32/08), a da je 27.2.2010. godine stupio na snagu Zakon o prestanku važenja Zakona o pravima demobilisanih branilaca i članova njihovih porodica („Službene novine Federacije BiH“, broj 9/10), kojim je utvrđeno da stupanjem na snagu ovog zakona se neće uzimati u razmatranje novi zahtjevi za utvrđivanje prava na novčanu naknadu demobilisanih branilaca, te imajući u vidu činjenicu da je Vrhovni sud Federacije BiH donio presudu o odbijanju zahtjeva za vanredno preispitivanje sudskih odluka kojima su odbijeni zahtjevi demobilisanih branilaca, to proizlazi da više ne postoji rizik da na osnovu odredbi Zakona o pravima demobilisanih branilaca i članova njihovih porodica („Službene novine Federacije BiH“, br.61/06, 27/08 i 32/08) mogu nastupiti novčane obaveze koje mogu uticati na finansijsku likvidnost, stabilnost i održivost, kako kantonalnih službi za zapošljavanje tako i Federalnog zavoda za zapošljavanje.“

Kadrovi i opremljenost prostora

Na dan 31.12.2019. godine Služba je imala 87 zaposlenih radnika, i to 57 radnika visoke stručne spreme, 13 radnika više stručne spreme, jedan radnik je VKV i 16 radnika sa srednjom stručnom spremom. U Službu je primljeno 10 (deset) pripravnika, i to 8 sa VSS i 2 sa SSS, u skladu s Planom prijema pripravnika za 2019. godinu, broj:01-1-02-5-33/2019 od 8.1.2019. godine radi stručnog osposobljavanja u struci. Četiri radnika primljena su na određeno radno

vrijeme (zamjena odsutnih radnika zbog bolesti, porodiljnog odsustva i sl.). Zbog isteka ugovora o radu na određeno vrijeme deset radnika je prestalo s radom.

Federalno ministarstvo rada i socijalne pomoći donijelo je Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu („Službene novine FBiH“, broj 92/16) kojim se propisuje sadržaj i način vođenja evidencija o radnicima i drugim licima angažovanim na radu kod poslodavca. Matične evidencije radnika Službe i Evidencije o radnom vremenu uspostavljene su u skladu s navedenim Pravilnikom. Od novembra 2013. godine se koristi aplikacija koja omogućava dostupnost svih podataka vezanih za kvalifikacijsku, spolnu i starosnu strukturu, te podatke o ukupnom radnom stažu, radnom mjestu i sl.

Upravni odbor Službe je usvojio izmjene i dopune Pravilnika o radu Službe. Naime, Služba je bila dužna uskladiti Pravilnik o radu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o radu („Službene novine Federacije BiH“, broj:89/18) u kojem je članom 20a., između ostalog, propisano da se radni odnos zasniva zaključivanjem ugovora o radu nakon provođenja procedure prijema u radni odnos i obaveznog javnog oglašavanja za prijem u radni odnos. Istim članom je propisano da će Vlade kantona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti propis kojim će propisati postupak prijema u radni odnos u zavodima, agencijama, direkcijama i upravnim organizacijama, pravnim licima s javnim ovlaštenjima na teritoriji kantona, grada ili općine, u javnim ustanovama i javnim preduzećima čiji su osnivači kanton, grad ili općina te u privrednim društvima u kojima kanton, grad ili općina sudjeluju s više od 50% kapitala. Ta obaveza propisana je i za Vladu Federacije. Izmjene i dopune Zakona o radu stupile su na snagu 17. 11. 2018. godine. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je donijela Uredbu o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 13/19) kojom je regulisan postupak prijema u radni odnos i proces izbora kandidata u radni odnos. Članom 11. stav (7) navedene Uredbe propisano je da će poslodavac pravilnikom o radu ili drugim internim aktom urediti način, postupak i druga pitanja u vezi s provođenjem faza koje su obuhvaćene procesom izbora kandidata. Uredba je stupila na snagu 28. 2. 2019. godine.

Upravni odbor Službe je dana 7.6.2019. godine donio Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o radu Službe kojim je propisana procedura prijema u radni odnosa u skladu sa Zakonom o radu, te je jednim članom Pravilnika propisano da će se na pitanja u svezi s postupkom prijema u radni odnos koja nisu uređena tim Pravilnikom, primjenjivat kantonalni propisi koji regulišu ovu oblast. Vlada HNK je Uredbu o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Hercegovačko-neretvanskoj županiji-kantonu donijela 5.7.2019. godine i Ispravku Uredbe 20.9.2019. godine („Službene novine HNK“, br. 4/19 i 5/19). U Službi je u toku izrada Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o radu s ciljem njegovog usklađivanja s kantonalnom Uredbom o postupku prijema u radni odnos.

Središnja služba i podružnice su smješteni u prostorima koji su u njenom posjedu ili vlasništvu. Veliki problem predstavlja uknjižba poslovnih zgrade Službe u Mostaru, te poslovnih prostorija podružnica u Prozor-Rami, Konjicu, Jablanici, Čitluku, Čapljini, Stocu i Neumu. S tim u vezi, Služba je provela postupak javne nabavke advokatskih usluga, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama – Aneks II. dio B, kako bi konačno riješila ovaj problem. U 2018. godini izvršena je uknjižba poslovnog prostora u Čapljini, a u 2019. poslovnog prostora u Neumu.

Za Podružnicu Mostar-Odjeljenje 2, Služba je zaključila Ugovor o zakupu poslovnih prostorija sa Gradom Mostarom, te je rad ove podružnice izmješten na adresu ul. Telčeva br.3, čime je trajno riješen problem njenog funkcionisanja. U skladu s Memorandumom o razumijevanju i saradnji, zaključenim između Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK, Grada Mostara i Vlade Švicarske-Ambasada Švicarske u BiH, a u okviru Projekta zapošljavanja mladih, regulisana su pitanja u vezi poslovne i tehničke saradnje. Vlada Švicarske je sudjelovala u opremanju poslovnih prostorija Podružnice Mostar-Odjeljenje 2.

Pravni i opći poslovi

Tokom izvještajnog razdoblja urađeni u svi tekući poslovi u vezi provedbe tendera, izrade pravilnika, ugovora, odluka, tumačenje propisa, odgovora na tužbe, zastupanja pred sudovima, prigovora na prijedloge za izvršenja, izdavanja raznih uvjerenja i sl., te poslovi zavođenja prispjele pošte (2.482 predmeta) i dostave iste nadležnim referentima na rješavanje, a potom arhiviranja iste, poslovi štampanja i distribucije raznih materijala i sl.

U „Službenim novinama Federacije BiH“, broj 73/19 objavljen je novi Pravilnik o kancelarijskom poslovanju u Federaciji Bosne i Hercegovine sa primjenom od 1.1.2020. godine. U toku je izrada Pravilnika o kancelarijskom poslovanju Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK.

U skladu s Finansijskim planom Službe za 2019. godinu i Planu javnih nabavki obavljani su svi stručno – administrativni poslovi vezani za nabavku roba, vršenje usluga i izvođenje radova (izrada odluka o pokretanju postupka, priprema tenderske dokumentacije, sačinjavanje obavijesti o nabavki, objava, prikupljanje ponuda, selekcija i odabir najpovoljnijeg ponuđača, sačinjavanje zapisnika, izvještaja o radu komisija, davanje preporuke, zaključenje ugovora i dostavljanje izvještaja Agenciji za javne nabavke BiH). Sve nabavke u Službi obavljene su u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, te Finansijskom planu Službe i Planu javnih nabavki.

U izvještajnom razdoblju, prema predviđenom Finansijskom planu Službe, a u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, provedeni su sljedeći tenderi: Nabavka advokatskih usluga; Održavanje sistema VPN-a umrežavanja podružnica i središnje Službe; Usluge pranja vozila; Dogradnja, unaprjeđenje, prilagodba i održavanje programa Carmen-informatički sistem za objedinjenje evidencija nezaposlenih lica na razini Službe i podružnica Službe; Dogradnja, unaprjeđenje, prilagodba i održavanje programa za trezorsko poslovanje; Nabavka dnevne štampe; Nabavka sokova, pića i napitaka; Nabavka kancelarijskog materijala i sitnog inventara; Održavanje telefonske centrale; Nabavka usluga štampanja; Čišćenje podrumskih prostorija nakon renoviranja; Nabavka tekućeg održavanja; Sanacija krova na zgradi Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK; Nabavka mobilnih telefona i Nabavka guma, Fizička i tehnička zaštita ljudi i imovine, Uređenje prilaza Podružnica Mostar-Odjeljenje 2, Advokatske usluge, Servisiranje i održavanje vozila, Izbor banke, Najam parking - mjesta za vozilo Službe, Servisiranje i čišćenje klima - uređaja, Osiguranje imovine, lica i vozila, Održavanje kompjutera i kompjuterske opreme, Nabavka goriva, Uređenje zelenih površina oko zgrade Službe, Izrada projektne dokumentacije za sanaciju ulaza u zgradu središnje Službe, Sanacija krova i dimnjaka u Podružnici Neum, Usluge popravke i održavanja, Nabavka opreme za evidenciju radnog vremena, Nabavka rezervnih dijelova za održavanje sistema grijanja, hlađenja, tehničke zaštite objekata i videonadzor, Nadzor nad izvođenjem građevinskih radova, Nabavka vozila, Građevinski radovi na zgradi Službe, Nabavka kafe - aparata, Usluge

održavanja alarmnog sistema, Nabavka protupožarnih aparata, Nabavka kompjuterske opreme i Nabavka usluga stručne izobrazbe.

U skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, Uputstvu o objavi osnovnih elemenata ugovora i izmjena ugovora i podzakonskim aktima, Služba je nakon dostavljanja izvještaja o postupku javne nabavke Agenciji za javne nabavke, na svojoj web - stranici objavila Plan javnih nabavki za 2018. godinu, kao i njegove izmjene i dopune, osnovne elemente ugovora za postupke javne nabavke i Odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača. Objava osnovnih elemenata ugovora izvršena je na obrascu praćenja realizacije ugovora/okvirnog sporazuma koji je sastavni dio navedenog uputstva. Podaci iz obrasca redovno se ažuriraju.

Vršeno je redovno održavanje objekata i opreme u skladu s potrebama i raspoloživim sredstvima Službe.

U razdoblju od 15.4.2019. do 19.4.2019. izvršena je završna finansijska revizija Službe od strane Ureda za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine. Sva tražena dokumentacija je pripremljena i dostavljena na uvid revizorskom timu, te je za vrijeme njihovog rada ostvarena dobra saradnja, pružene sve informacije kroz razgovor s vođom i članom tima, dostavljena na vrijeme dokumentacija i podaci traženi za vrijeme trajanja revizije, te dokumentacija koju je tim tražio da se dostavi nakon završene revizije. Služba je dana 17.6.2019. zaprimila Nacrt izvještaja o finansijskoj reviziji Službe. Podsjećamo da je u decembru 2018. godine Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine izvršio je prethodnu reviziju Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK.

Interna revizija

Interna revizija je nezavisno, objektivno uvjeravanje i konsultantska aktivnost kreirana s ciljem dodavanja vrijednosti i unaprjeđenja poslovanja organizacije. Pomaže organizaciji ostvariti svoje ciljeve, osiguravajući sistematičan, discipliniran pristup ocjeni i poboljšanju efikasnosti upravljanja rizikom, kontrolama i procesima upravljanja.

Funkciju interne revizije u organizaciji obavlja Jedinica za internu reviziju koja je uspostavljena u skladu sa Zakonom o internoj reviziji i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinice za internu reviziju u javnom sektoru F BiH, Pravilnikom interne revizije Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK, Poveljom interne revizije Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK i Odlukom o izmjeni Pravilnika o unutrašnjem ustrojstvu i sistematizaciji poslova i radnih zadataka Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK.

Prema godišnjem planu interne revizije izvršena je planirana revizija te sačinjen revizorski Izvještaj s planovima provedbe preporuka. U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u Federaciji BiH pripremljen je Godišnji izvještaj interne revizije za prethodnu godinu koji je dostavljen Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Federalnog ministarstva finansija. Osim navedenog izvještaja, Jedinica interne revizije izradila je i Mišljenje interne revizije o sistemu finansijskog upravljanja i kontrola za revidirana područja u okviru Izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Izrađeni su i usvojeni planski dokumenti: Studija rizika Jedinice interne revizije za 2020. godinu, Strateški plan Jedinice interne revizije za razdoblje 2020.-2022. i Godišnji plan Jedinice

interne revizije za 2020. godinu. Krajem godine započeta je revizija po nalogu koja će se provoditi i u narednoj godini.

Strateški plan je sastavljen na osnovu Studije rizika za 2020. godinu i u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u Federaciji BiH, Standardima interne revizije, Etičkim kodeksom internih revizora, Poveljom interne revizije, Metodologijom rada interne revizije u javnom sektoru FBiH i Priručnikom za procjenu rizika i planiranje interne revizije u javnom sektoru FBiH. Strateški plan se odnosi na razdoblje 2020.-2022. godinu i predstavlja ažuriranu verziju prethodnog Strateškog plana za razdoblje 2019- - 2021. godinu. Godišnji plan za 2020. godinu je sastavljen na osnovu Strateškog plana za 2020.-2022. godinu Jedinice za internu reviziju koji je usvojio direktor Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK. U njemu se definišu aktivnosti Jedinice za internu reviziju na ostvarivanju ciljeva iz Strateškog plana i određuju ciljevi, obujam, metodologija, trajanje i resursi koji su potrebni za obavljanje revizorskih aktivnosti u 2020. godini. Godišnji plan je predmet kontinuiranog pregleda Tokom godine i ažurira se prema potrebi kako bi se odrazile značajne promjene u organizaciji ili u Jedinici za internu reviziju, kao i svi dodatni zadaci na zahtjev rukovodilaca.

Navedene aktivnosti odgovaraju aktivnostima Programa rada Službe za 2019. godinu te strateškom cilju Poboljšanja kvalitete i pouzdanosti procesa Službe.

Radi unaprjeđivanja znanja, vještina i kompetencija interni revizori su tokom 2019. godine sudjelovali na dodatnim edukacijama, seminarima, radionicama iz područja interne revizije, ali i ostalih područja potrebnih za kvalitetnije obavljanje poslova i zadataka revizora a u skladu sa strateškim ciljem Uspostavljanja strateškog pristupa razvoju ljudskih resursa.

Materijalno-finansijsko poslovanje

Ukupni prihodi i primici ostvareni u razdoblju I.-XII. 2019. godine iznose 16.048.772,00 KM. Sastoje se od poreznih prihoda u iznosu od 12.243.925,00 KM, neporeznih prihoda u iznosu od 95.534,00 KM, primitaka u iznosu od 3.700.013,00 KM i primljenih otpлата datih zajmova u iznosu od 9.300,00 KM. 76,00 % ukupnih prihoda i primitaka čine porezni prihodi, tj. prihodi od doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti, koji obaveznici uplaćuju po stopi od 2% na bruto plaće. 70% obračunatog doprinosa obaveznik uplaćuje na račun kantonalne službe za zapošljavanje, a 30 % na račun Federalnog zavoda za zapošljavanje.

Neporezni prihodi odnose se na prihode od kamata, prihode od usluga građanima i ostale neplanirane prihode. Primici se odnose na nedostajuća sredstva za materijalno i socijalno osiguranje nezaposlenih lica u iznosu od 2.420.445,00 KM i programe za poticaj zapošljavanja u iznosu od 1.279.568,00 KM.

Ukupni rashodi i izdaci iznose 16.017.356,00 KM. Sastoje se od izdataka za plaće i naknade troškova zaposlenim, doprinose poslodavcu i ostale poreze i doprinose, materijal i usluge, tekuće grantove pojedincima na osnovu materijalno - socijalnog osiguranja nezaposlenih lica, ostale grantove i izdatke za nabavku stalnih sredstava.

U ukupnim rashodima i izdacima, izdaci za materijalno - socijalno osiguranje nezaposlenih lica iznose 61% ukupnih rashoda i izdataka, a ostali rashodi i izdaci 39%. Služba nedostajuća sredstva potražuje od Federalnog zavoda za zapošljavanje. Iznos potraživanih sredstava zavisi

od ostvarenih prihoda i rashoda u tekućem mjesecu. Nedostajuća sredstva za proteklo razdoblje iznosila su 2.420.445,00 KM, od toga 790.445,00 KM odnosi se na nedostajuća sredstva doznačena iz Federalnog zavoda za zapošljavanje, a 1.630.000,00 KM, su sredstva Službe koja su prenesena sa konta razgraničenih rashoda.

Izdaci za materijalno - socijalno osiguranje nezaposlenih lica iznose 9.695.287,00 KM, a sastoje se od izdataka za novčane naknade u iznosu od 7.247.866,00 KM, izdataka za zdravstveno osiguranje u iznosu od 2.254.806,00 KM i izdataka za dokup staža za nezaposlena lica koja ispunjavaju uslove za dokup staža u iznosu od 192.615,00 KM. Izdaci za novčane naknade su 24,25 % veći u odnosu na isto razdoblje prethodne godine zbog povećanog broja korisnika novčane naknade, dok su izdaci za zdravstveno osiguranje neznatno manji (0,97%). Izdaci za dokup staža veći su za 15,55 % u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Plaće i naknade troškova zaposlenim iznose 3.557.393 KM, od čega bruto plaće iznose 3.255.130,00 KM, a naknade troškova 302.263,00 KM. Ostali grantovi pojedincima iznose 12.300,00 KM, odnose se na pomoći pojedincima u skladu s Pravilnikom o dodjeli jednokratne novčane pomoći Službe.

Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi iznose 343.365,00 KM, a odnose se na zakonom propisane doprinose.

Izdaci za materijal i usluge iznose 904.141,00 KM. Odnose se na nabavku materijala, sitnog inventara i usluga.

Sredstva planirana za kapitalne izdatke utrošena su u iznosu od 177.985,00 KM za nabavku uredske opreme, računara, rekonstrukciju i održavanje objekata, a u skladu sa planom javnih nabavki u 2019. godini.

Tekući grantovi neprofitnim organizacijama iznose 20.493,00 KM, a odnose se na pomoći neprofitnim organizacijama u skladu s Pravilniku o dodjeli jednokratne novčane pomoći Službe.

Izdaci za aktivne mjere zapošljavanja iznose 1.279.568,00 KM, a odnose se na programe za poticaj zapošljavanja koji se realizuju preko Službe za zapošljavanje, iz sredstava Federalnog zavoda za zapošljavanje i Vlade HNŽ/HNK.

Drugi tekući rashodi u iznosu od 15.881,00 KM odnose se na pogrešne uplate prihoda od doprinosa za koje Služba vrši povrat na osnovu rješenja nadležne porezne uprave.

Ukupni prihodi i primici iznose 98,04 planiranih, a rashodi i izdaci 97,85 % planiranih. Prihodi od doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti su neznatno manji (0,05%) od planiranih sredstva i veći za 6,70 % u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Ostvaren je višak prihoda nad rashodima iznosi 31.416,00, KM.

U 2019. godini nastavljene su aktivnosti na razvoju sistema Finansijskog upravljanja i kontrole (FUK) u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru. Cilj FUK-a je uvesti više standarde kontrola u upravljanju javnim sredstvima, razviti jači sistem odgovornosti i upravljanje zasnovan na načelima „vrijednost za novac“ što podrazumijeva razvoj sistema upravljanja i kontrole koji su u funkciji praćenja ne samo koliko se troši, nego

zašto i kako se troše javna sredstva. FUK je sveobuhvatan sistem politika, procedura i aktivnosti koju uspostavlja i za koji je odgovoran koordinator FUK-a., te zahtjeva kontinuirano praćenje, usaglašavanje sa zakonskim propisima i izvještavanje.

Okvir za praćenje provođenja plana i evaluaciju rezultata

Sistem praćenja izvršenja aktivnosti definisanih strateškim planom omogućava redovan uvid u tijek realizacije aktivnosti, osmišljavanje i uvođenje korektivnih mjera, pravovremeno preispitivanje indikatora i očekivanih rezultata te donošenje odluka. Praćenje i evaluacija provodit će se polugodišnje i godišnje od strane zaduženih lica. U donjoj tabeli prikazana je veza između Strateškog plana Službe 2018.-2020. i predviđenih aktivnosti u Programu rada za 2019. godinu, te ishodi istih:

Strateški cilj: 1. Poboljšati kvalitetu i pouzdanosti procesa Službe		
Strateški program	Aktivnosti	Indikatori ishoda
1.1 Poboljšanje procesa strateškog planiranja	Donošenje Studije rizika za 2020. godinu	Izrađena Studija rizika Jedinice interne revizije za 2020. godinu
	Donošenje Strateškog plana IR za razdoblje 2019.-2021. i Godišnjeg plana za 2020. godinu na osnovu Studije rizika	Izrađen Strateški plana IR za razdoblje 2019-2021
	Provođenje revizija u skladu s Godišnjim planom za 2019. godinu, uz saglasnost direktora Službe	Izrađen Godišnji plan za 2020. godinu
	Provođenje ad hoc revizija prema nalogu direktora ili uslijed promijenjenih okolnosti	Izrađeni izvještaji o provedenim revizijama
1.2.Poboljšanje praćenja provedbe preporuka	Ažuriranje baze podataka o preporukama	Ažurirana baza podataka o preporukama
	Kontinuirano praćenje provođenja datih preporuka	Izrađeni izvještaji o praćenju preporuka
	Izrada Izvještaja o praćenju preporuka	
1.3. Blagovremeno dostavljanje izvještaja Jedinice interne revizije	Izrada polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o radu	Izrađeni izvještaji i dostavljeni interesnim strukturama

	Dostavljanje izvještaja Jedinice interne revizije direktoru	
	Saradnja s Centralnom harmonizacijskom jedinicom Federalnog ministarstva finansija i Uredom za reviziju institucija u Federaciji BiH u razmjeni izvještaja, dokumentacije i mišljenja.	
	Izrada Izvještaja za Centralnu harmonizacijsku jedinicu Federalnog ministarstva finansija o revizijama iz 2018. godine.	
	Izrada Mišljenja interne revizije o sistemu finansijskog upravljanja i kontrola za revidirana područja u okviru Izjave o fiskalnoj odgovornosti	Izrađeno Mišljenje interne revizije o sistemu finansijskog upravljanja i kontrola za revidirana područja u okviru Izjave o fiskalnoj odgovornosti

Strateški cilj: 2. Uvesti sistem za monitoring i evaluaciju procesa		
Strateški program	Aktivnosti	Indikatori ishoda
2.1 Razvijanje sistema za monitoring i evaluaciju mjera aktivne politike zapošljavanja	Definisanje indikatora za praćenje	Aktivnost se provodi u saradnji s FZZZ-om, prolongirana za sljedeću godinu
	Obuka iz oblasti evaluacije i monitoringa	Provedena obuka za Evaluaciju impakta
	Izrada procedure za monitoring i evaluaciju APZ-a	Aktivnost se provodi u saradnji s FZZZ-om, prolongirana za sljedeću godinu
	Provođenje monitoringa i evaluacije minimalno jedne mjere APZ-a	Dostavljeni podaci za evaluaciju mjere Prilika za sve 2015, rezultati još nisu dostupni
	Definisanje indikatora za praćenje	Aktivnost se provodi u saradnji s FZZZ-om, prolongirana za sljedeću godinu
2.2 Razvijanje sistema za monitoring i evaluaciju procesa posredovanja u zapošljavanju	Izrada procedure za monitoring i evaluaciju posredovanja	Aktivnost se provodi u saradnji s FZZZ-om, prolongirana za sljedeću godinu
	Provođenje monitoringa i evaluacije posredovanja	
	Prilagodba informacijskog sistema za uvezivanje modula upravljanja učincima	

2.3 Uvođenje sistema mjerenja učinaka u radu s nezaposlenim licama	Obuka radnika za korištenje modula upravljanja učincima	
	Izrada periodičnih izvještaja o mjerenju učinaka	

Strateški cilj: 3. Povećati značaj posredovanja u zapošljavanju kao ključne funkcije Službe		
Strateški program	Aktivnosti	Indikatori ishoda
3.2 Pобољшanje procesa uključivanja nezaposlenih lica u individualno savjetovanje	Povećanje intenziteta uključivanja nezaposlenih lica u grupni rad	Provedene obuke za dodatne savjetodavce za rad s nezaposlenim licama
	Ažuriranje Uputstva o radu s nezaposlenim licama, s naglaskom na proces individualnog savjetovanja	Povećan broj nezaposlenih lica uključenih u individualno savjetovanje

Strateški cilj: 4. Unaprijediti mjere aktivne politike zapošljavanje		
Strateški program	Aktivnosti	Indikatori ishoda
4.1 Kreiranje novih programa sufinansiranja zapošljavanja	Formiranje radne grupe za izradu metodologije za kreiranje programa sufinansiranja zapošljavanja	Aktivnost se provodi u saradnji s FZZZ-om
	Izrada metodologije za kreiranje programa sufinansiranja zapošljavanja	
	Kreiranje i provođenje programa sufinansiranja zapošljavanja	
4.2 Kreiranje novih programa obuka za nezaposlena lica	Formiranje radne grupe za izradu metodologije za kreiranje programa obuka za nezaposlena lica	Aktivnost se provodi u saradnji s FZZZ-om, u toku je izrada dokumenta - metodologije
	Izrada metodologije za kreiranje obuka za nezaposlena lica	
	Kreiranje i provođenje programa obuka za nezaposlena lica	

Strateški cilj: 5. Unaprijediti proces saradnje s poslodavcima		
Strateški program	Aktivnosti	Indikatori ishoda
	Formiranje radne grupe	

5.1 Kreiranje procedure za rad s poslodavcima	Analiza postojećih aktivnosti	Aktivnost se provodi u saradnji s FZZZ-om, u toku je izrada dokumenta - metodologije
	Izrada izvještaja o radu s poslodavcima	
5.2 Kreiranje procedure za ispitivanje tržišta rada	Kreiranje metodologije istraživanja tržišta rada	Kreirana procedura za ispitivanje tržišta rada Izrađeni izvještaji o ispitivanju tržišta rada
	Kreiranje metodologije istraživanja tržišta rada	
	Provođenje istraživanja	
	Izrada izvještaja o istraživanju tržišta rada	

Strateški cilj: 6. Uspostaviti strateški pristup razvoju ljudskih resursa		
Strateški program	Aktivnosti	Indikatori
6.1 Razvijanje sistema kontinuirane i planirane edukacije radnika	Provođenje analize potrebe za obukama	Izrađeni planovi edukacija radnika Izrađeni izvještaji o provedenim obukama
	Izrada plana obuka	
	Izrada izvještaja o provedenim obukama	
6.2 Uspostavljane sistema interne komunikacije	Formiranje radne grupe	Aktivnost se prenosi u 2020. godinu
	Definisanje načina protoka informacija	
	Kreiranje procedure o protoku informacija	
	Izrada periodičnih izvještaja u svrhu korektivnih mjera	

Strateški cilj: 7. Jačanje unutrašnje finansijske kontrole		
Strateški program	Aktivnosti	Indikatori ishoda
7.1 Razvoj i praćenje Finansijskog upravljanja i kontrole	Izrada popisa poslovnih procesa	Izrađen i ažuriran popis i mapa poslovnih procesa Izrađen i ažuriran registar rizika Izrađena Strategija upravljanja rizicima
	Izrada knjige (mape) procesa	
	Utvrđivanje procjena rizika	
	Izrada registra rizika	
	Izrada strategije upravljanja rizicima	

	Analiza postojećih i potrebnih kontrola	Izrađena Izjave o fiskalnoj odgovornosti
	Planovi djelovanja za korektivne radnje	Izrađen Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema Finansijskog upravljanja i kontrole (GI FUK)
	Izvještavanje o internim kontrolama	
	Praćenje i procjena sistema	
	Izrada Izjave o fiskalnoj odgovornosti	
	Izrada Godišnjeg izvještaja o funkcionisanju sistema Finansijskog upravljanja i kontrole (GI FUK)	

Strateški cilj: 8. Poboljšati interne akte Službe sa ciljem unaprjeđenja poslovnih procesa		
Strateški program	Aktivnosti	Indikatori
8.1 Unaprjeđenje sistema arhivskog poslovanja	Analiza postojećeg načina rada	Izrada prijedloga za ažuriranje liste kategorija registraturne građe u skladu s novim zakonskim regulativama
	Provođenje potrebnih javnih nabavki	Opremljene arhivske prostorije i stavljene u upotrebu
	Praćenje procesa i provođenje korektivnih mjera	
8.2 Usklađivanje i izrada internih akata u skladu s izmjenama poslovnih procesa i zakonske regulative	Analiza potreba za izradom i prilagodbom internih akata skladu s poslovanjem	Prilagođeni i izmijenjeni svi akti u skladu s izmjenama zakonske regulative
	Praćenje zakonske regulative	
	Izrada i prilagodba internih akata	

Strateški cilj: 9. Unaprijediti postojeći informacijski sistem		
Strateški program	Aktivnosti	Indikatori ishoda
	Analiza zahtjeva	Izrađena specifikacija modula za praćenje individualnog

9.1 Izrada modula za praćenje individualnog savjetovanja nezaposlenog lica	Izrada plana izrade modula u saradnji s izvođačem	savjetovanja nezaposlenog lica i dostavljen izvođaču
	Obuka radnika za korištenje modula	
	Izrada periodičnih izvještaja	
9.2 Izrada modula za praćenje posredovanja u zapošljavanju	Analiza zahtjeva	Izrađena specifikacija modula za praćenje posredovanja u zapošljavanju i dostavljena izvođaču
	Izrada plana izrade modula u saradnji s izvođačem	
	Obuka radnika za korištenje modula	
	Izrada periodičnih izvještaja	
9.3 Uvođenje novih funkcionalnosti u informacijski sistem	Analiza zahtjeva	Uvedene nove mogućnosti u informacijskom sistemu
	Izrada liste i plana uvođenja novih funkcionalnosti	
	Izrada i ažuriranje liste korektivnih mjera	
9.4 Povećanje pristupa informacijama korisnicima usluga Službe	Analiza zahtjeva	Nove informacije postavljene na WEB - stranicu Službe i zonama za korisnike usluga
	Izrada procedura o ažuriranju WEB - stranice	
	Izrada liste i plana povećanja pristupa informacijama korisnicima usluga	
	Izrada i ažuriranje liste korektivnih mjera	
9.5 Redovno ažuriranje baze podataka propisanih evidencija	Unošenje novih korisnika u baze podataka u skladu sa zakonskim aktima	11.685 novih unosa u bazu podataka evidencija
	Ažuriranje podataka o statusu i informacijama o korisnicima u bazama podataka u skladu sa zakonskim aktima	12.657 brisanih lica iz baze podataka evidencija

Strateški cilj: 10. Osiguranje sredstava za funkcionisanje Službe		
Strateški program	Aktivnosti	Indikatori
10.1 Ostvarivanje prava nezaposlenih lica iz materijalno - socijalne sigurnosti, kao i blagovremena isplata istih.	Obračun i isplata novčane naknade	Ukupno izrađeno 5946 rješenje u postupku ostvarivanja prava na novčanu naknadu (priznato pravo 4725, prestanak prava 982, nastavak prava 165, odbijeno)
	Obračun i isplata zdravstvenog osiguranja	
	Obračun i isplata dokupa staža	

	Izrada zahtjeva za nedostajuća sredstva za materijalno osiguranje nezaposlenih lica od Federalnog zavoda za zapošljavanje po propisanoj proceduri	Pravo na uplatu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje ostvarilo 71 lice
10.2 Kontinuirano praćenje i primjena zakonskih propisa te unapređenje kvalitete materijalno-finansijskog poslovanja i načina izvještavanja	Evidentiranje poslovnih promjena	Izrađen finansijski plan
	Izrada finansijskog plana za 2020. godinu	Izrađeni izvještaji
	Izrada periodičnih finansijskih izvještaja	Pravodobno izvršena plaćanja
	Izrada prijedloga i dopuna finansijskog plana za 2019. godinu ukoliko bude potrebno	Izrađen Izvještaj o popisu imovine za 2019. godinu
	Izdavanje naloga za plaćanje	Prepoznate potrebe za doradom softwera za materijalno - finansijsko poslovanje, te urađene dorade
	Formalna i računska kontrola finansijske dokumentacije	
	Praćenje propisa iz oblasti materijalno - finansijskog poslovanja i izmjene i dopune postojećih internih akata potrebnih za rad Službe	
	Organizovanje popisa imovine za 2019. godinu i obavljanje samog popisa	
	Dorada postojećih softwera za materijalno - finansijsko poslovanje u skladu s potrebama	
10.3 Planiranje i provođenje javnih nabavki	Analiza potreba i izrada plana javnih nabavki za 2019. godinu	Izrađen plan javnih nabavki
	Provođenje javnih nabavki	Provedeno 40 postupaka javnih nabavki
	Praćenje realizacije	
	Provođenje korektivnih mjera	

Strateški cilj: 11. Unaprijediti infrastrukturne uslove rada, u skladu s moderniziranim načinom poslovanja

Strateški program	Aktivnosti	Indikatori ishoda
11.1 Renoviranje i prilagodba radnih prostora Službe	Analiza potreba	Prilagođeni infrastrukturni uslovi
	Izrada projektnih zadataka	
	Provođenje javnih nabavki	
11.2 Administrativno uređenje vlasničkih prava nad prostorima Službe	Analiza stanja	Uknjiženih prostor u Neumu